Sēdes video translācija 28.10.2021 9.00 9.20 11.00 12.10 13.30 14.45 16.40

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2310
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=6f4a5b97-1472-427c-971a-f4b2a840aa6e

28.10.2021. 13.Saeima sešpadsmitā sēde-rudens sesija ārkārtas -attālināti *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece, Dagmāra Beitnere-Le Galla*
2021.gada 28. oktobra sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 11:52, sēdes ilgums- 2 h 52 minūtes / darbs sēdē - 2 h 15 min

PIEBILDE: Sēdē nr.16 ir TEHNISKI TRAUCĒJUMI. 28. oktobrī notiek trīs atšķirīgas sēdes: sēde nr.7, sēde nr.8 (rudens sesija).

Latvijas Republikas 13. Saeimas rudens sesijas sešpadsmitā (attālinātā ārkārtas) sēde 2021. gada 28. oktobrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītāja. Labrīt, godātie deputāti!
Sāksim Saeimas šā gada 28. oktobra attālināto ārkārtas sēdi.

Darba kārtībā – "Ministru prezidenta, ministru un citu amatpersonu ziņojumi".
Latvijas Republikas Valsts kontroliera ziņojums par Valsts kontroles darba rezultātiem 2020. gadā.

Vārds valsts kontrolierim Rolandam Irklim.

Irkļa kungs, jums vajadzētu elektroniski pieteikties sistēmā – nospiest melno pogu, uz kuras rakstīts "Pieteikties".

Paldies.

Tātad – vārds valsts kontrolierim.

R. Irklis (valsts kontrolieris).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātais Saeimas Prezidij! Cienītās deputātes un godātie deputāti! Labrīt arī ikvienam, kurš attālināti seko līdzi šai Saeimas sēdei un valsts kontroliera pirmajam ziņojumam kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas!

Man ir liels gods kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas būt pirmajam valsts kontrolierim, kurš sniedz šādu ikgadēju ziņojumu par Valsts kontroles darbību. Lai arī grozījumi, kuri paredz šādu ziņojumu, Valsts kontroles likumā tika pieņemti jau 2019. gadā un pirmajam ziņojumam vajadzēja būt 2020. gadā, kovidpandēmija ieviesa savas korekcijas.

Šogad ziņojumu sniedzu vēlāk, nekā iecerēts. Ceru, ka turpmākajos gados būs iespēja to sniegt jau Saeimas pavasara sesijā.

Lai arī ziņojums ir par Valsts kontroles darbību 2020. gadā, šodien pieskaršos arī šī brīža aktualitātēm un nākotnes iecerēm. Šodien es nepārlasīšu visu ziņojumu, ar kuru ikviens var iepazīties gan Valsts kontroles, gan Saeimas mājaslapā, bet akcentēšu pašu būtiskāko.

Ņemot vērā, ka Valsts kontroles vadību pārņēmu tikai šī gada sākumā, lielā mērā ziņošu par Valsts kontroles veikumu par laiku, kad Valsts kontroli vadīja mana priekšgājēja amatā Elita Krūmiņa. Tādēļ šobrīd vēlos izteikt lielu pateicību Krūmiņas kundzei gan par pagājušā gada veikumu, gan par visiem iepriekšējiem astoņiem gadiem. Elitas Krūmiņas vadībā Valsts kontrole attīstījās kā neatkarīga, profesionāla, Latvijas sabiedrībā un starptautiski atzīta institūcija. Īpašs paldies arī divām padomes loceklēm, ar kurām man bija iespēja sastrādāties manu pilnvaru pirmajos mēnešos, – Ingai Vāravai un Ilzei Grīnhofai. Kā zināms, šogad pirmo reizi Valsts kontroles vēsturē divas jaunas padomes locekles tika izraudzītas konkursa kārtībā un guva arī Saeimas uzticību.

Valsts kontrole šodien var lepoties ar patiesi augsta līmeņa revīziju darbu, kurš tiek novērtēts gan Latvijā, gan pasaulē. Esam starp tām uz attīstību orientētajām augstākajām revīzijas iestādēm, kuras attīsta revīziju jomu. Valsts kontrole ne tikai vērtē uzskaites vai likumības jautājumus, bet, veicot lietderības revīzijas, palīdz institūcijām rast veidus, kā publiskos līdzekļus ieguldīt visefektīvāk. Tieši lietderības revīzijas atzīstamas par sarežģītāko revīziju veidu publiskajā sektorā.

Valsts kontrole pēdējos gados ir sevi pārliecinoši apliecinājusi arī starptautiskajā arēnā. Valsts kontrole ir tikusi pārstāvēta augstāko revīzijas iestāžu jumta organizācijas *INTOSAI FIPP* sadarbības formātā, kurš atbild par revīzijas standartu izstrādes pārraudzību visā pasaulē. Valsts kontrole šobrīd ir *EUROSAI* valdes locekle. No institūcijas, kura mācās un saņem citu valstu palīdzību, Valsts kontrole pēdējos 16 gados kļuvusi par institūciju, kura māca un sniedz palīdzību citām revīzijas iestādēm. No nākamā gada Valsts kontrole būs pārstāvēta arī Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas *(OECD)* audita komitejā.

Pasaule mainās. Valstu, arī Latvijas, likumdevējiem un valdībām ir jārisina arvien sarežģītāki un kompleksāki izaicinājumi, kas saistīti ar tādām jomām kā vides ilgtspēja, vienlīdzīgāka ieņēmumu sadale, sabiedrības veselība, konkurētspējīga izglītība. Jāvērtē iespējas, kādas valsts pārvaldes darbības uzlabošanā var sniegt straujā tehnoloģiju attīstība. Jāpārvar izaicinājumi, kuri saistīti ar sarežģīto ģeopolitisko situāciju un aizvien pieaugošajiem izaicinājumiem cīņā ar dezinformāciju informatīvajā telpā. Tuvākajā desmitgadē vēlamies realizēt arī ambiciozo *Rail Baltica* projektu tepat Latvijā un Baltijā.

Šie izaicinājumi liek raudzīties uz priekšu arī Valsts kontrolei – augstākajai revīzijas iestādei Latvijā. Negulēt uz lauriem, bet – ciešā sadarbībā ar likumdevēju, valdību un revidējamām vienībām, ar kolēģiem visā pasaulē - attīstīt revīzijas pieejas, pilnveidot standartus, nodrošināt, lai publiskais sektors Latvijā saņem vismaz tikpat augsta līmeņa revīzijas pakalpojumu, kāds tiek nodrošināts pašās attīstītākajās pasaules valstīs, un sniedz pēc iespējas lielāku labumu sabiedrībai.

Vēsturiski Valsts kontroles darbs pārsvarā ir asociējies ar finanšu revīzijām. Pēdējos gados arvien lielāks uzsvars tiek likts uz lietderības un atbilstības revīzijām un tām tiek novirzīts arvien vairāk resursu - ar mērķi sekmēt ekonomisku, efektīvu un likumīgu rīcību ar valsts finanšu līdzekļiem un mantu. Esošajā Valsts kontroles stratēģijā ir nosprausts mērķis 70 procentus no resursiem, kuri pieejami revīzijām, novirzīt atbilstības un lietderības pārbaudēm. 2020. gadā ir izdevies šajā rādītājā sasniegt 66,4 procentu atzīmi, tādējādi tuvojoties nospraustajam mērķim.

Valsts kontrole ik gadu veic 27 finanšu revīzijas, no kurām 26 tiek veiktas ministrijās un valsts iestādēs; viens atzinums tiek sniegts par saimnieciskā gada pārskatu.

Valsts kontroles sistemātisks darbs daudzu gadu garumā un sadarbība ar resoriem ir devusi jūtamus rezultātus, jo grāmatvedības uzskaite un gada pārskatu sagatavošanas kvalitāte ik gadu uzlabojas, kļūdu skaits ievērojami mazinās. 2020. gadā no 26 atzinumiem tikai divi bija ar iebildēm, šogad tāds ir bijis tikai viens atzinums.

Tāpat gan pagājušajā gadā, gan arī šogad - pirms dažām nedēļām - Valsts kontrole sniedza atzinumu ar iebildēm par saimnieciskā gada pārskatu. Saimnieciskā gada pārskata atzinums tradicionāli ir ar iebildēm jau vairāk nekā 15 vai 16 gadus, ņemot vērā atsevišķas ilgstoši neatrisinātas neatbilstības un trūkumus, no kuriem apjomīgākais ir saistīts ar uzkrāšanas principa ieviešanu attiecībā uz nodokļu saistībām. Šis ir ieteikums, ko Valsts kontrole ir izteikusi ļoti tālajā 2006. gadā, bet arī šajā ziņā ir vērojama pozitīva tendence, proti, ir pieņemta visa nepieciešamā tiesību aktu bāze, un šobrīd nepieciešams pabeigt praktiskos ieviešanas soļus Valsts ieņēmumu dienestā. Līdz ar to no sirds ceru, ka, ņemot vērā Valsts kontroles ieteikumus, pienāks arī tā diena, kad Valsts kontrole varēs dot pozitīvu atzinumu par saimnieciskā gada pārskatu.

Ņemot vērā finanšu revīziju specifiku, saredzam un izmantojam arī iespējas veikt tās arvien efektīvāk, piemēram, izmantojot digitālās vides sniegtās iespējas. Jau šobrīd mūsu revidentiem ir pieeja resoru grāmatvedības sistēmām; tas ļoti atvieglo revidentu darbu un samazina resursu patēriņu gan Valsts kontrolei, gan revidējamai vienībai. Taču arī šajā ziņā ir iespējami uzlabojumi, jo finanšu revīziju ietvaros ir nepieciešamība piekļūt arī citiem dokumentiem, kuri atrodas resoru lietvedības sistēmās, kurām mūsu revidenti varētu pieslēgties tāpat - tiešsaistes režīmā. Diemžēl ar šo risinājumu tik raiti nesokas, un ir vērojama zināma pretestība. Ceram, ka sadarbība šajā jomā uzlabosies un varēsim drīzumā izmantot digitālās vides sniegtās iespējas, lai revīzijas procesu padarītu vēl efektīvāku un raitāku.

Valsts kontroles darbība 2020. gadā bija dinamiska, gads bija izaicinošs - līdzīgi kā daudziem mums Latvijā un visā pasaulē. Ņemot vērā korekcijas, kuras mūsu ikdienā un darbā ieviesa pandēmija, arī Valsts kontrole pielāgojās darbam ārkārtas apstākļos un sekmīgi turpināja darbu - turpmāk strādāja attālinātā darba vidē. Tika ieviestas jaunas prakses gan revīziju darbā, gan iekšējā apmācībā un komunikācijā. Tāpat, attālināti strādājot, turpinājās starptautiskā sadarbība *EUROSAI* un *INTOSAI* sadarbības formātos; piedalījāmies arī citu valstu augstāko revīzijas iestāžu atbalsta pasākumos.

Ņemot vērā pandēmijas ietekmi uz valsts budžeta tēriņiem, Valsts kontrole koriģēja arī savus revīziju plānus, nozīmīgu daļu resursu atvēlot pārbaudēm saistībā ar Covid-19 krīzes mazināšanai paredzēto līdzekļu izlietojumu... finanšu revīziju ietvaros.

Covid-19 pandēmija ir ietekmējusi valsts, sabiedrības un katra cilvēka ikdienas dzīvi. Pandēmijas radītie apstākļi ir prasījuši institūciju spēju ātri reaģēt, pastiprināti koordinēt savas darbības un savstarpēji sadarboties, lai ierobežotu Covid-19 infekcijas tālāku izplatību un atbildētu uz tās radītajiem izaicinājumiem. Covid-19 seku mazināšanai un krīzes pārvarēšanai mobilizēts ievērojams valsts budžeta līdzekļu apjoms, kas izlietots īsos termiņos un lielas nenoteiktības apstākļos.

Tieši krīzes situācijas ir tās, kuras izgaismo sistēmu vājās vietas - uzskatāmi parāda, vai un cik efektīvi organizējam darbu, vai savlaicīgi pamanām kļūdas un strādājam pie to novēršanas.

Veicot pārbaudes par izdevumiem un atbalstu Covid-19 pandēmijas izraisītās krīzes pārvarēšanai, mūsu mērķis bija sniegt sabiedrībai pārliecību, ka institūcijas papildu līdzekļus ir pieprasījušas pamatoti un tos ir izlietojušas atbilstoši piešķiršanas mērķim, kā arī sniegt ieteikumus valdībai un atbildīgajām institūcijām jomās, kurās nepieciešami uzlabojumi.

Covid-19 pandēmijas laikā Valsts kontrole pārorientēja savu darbu, lielu daļu iestādes resursu novirzot tieši ar Covid-19 pandēmijas pārvarēšanu saistīto izdevumu pārbaužu veikšanai, lai sabiedrībai sniegtu pārliecību par valsts budžeta līdzekļu izlietojuma pamatotību un likumību. Valsts kontroles vēsturē šī ir pirmā reize, kad būtisku daļu finanšu revīziju rezultātu - kopumā 25 starpziņojumus - publiskojām uzreiz pēc šo pārbaužu pabeigšanas.

Šajā sakarā vēlos uzteikt ļoti daudzas valsts iestādes un resorus, kas aktīvi sadarbojās revīziju gaitā. Daudzas kļūdas mums izdevās novērst jau pandēmijas otrajā vilnī rudenī. Proti, Valsts kontrolei, pārbaudot situāciju, kāda ir bijusi ar pirmajiem piešķīrumiem pavasarī, izdevās atrisināt daudzas situācijas un lietas, piemēram, par piemaksām mediķiem un iekšlietu resora darbiniekiem, vēl ātrāk. Tādā veidā faktiski Valsts kontrolei, noslēdzot revīziju, nebija, ko ieteikt, jo problēma jau bija atrisināta.

Apkopojot to, kas līdz šim paveikts Valsts kontroles ieteikumu un priekšlikumu ieviešanai, secinām, ka būtiskākie uzlabojumi jau panākti:

pirmkārt, novērsti nelīdzvērtīgie nosacījumi atbalsta saņēmējiem;

otrkārt, mazināts administratīvais slogs un vienkāršoti atbalsta administrēšanas mehānismi;

treškārt, uzlabota procesu caurskatāmība.

Strādājot ar institūcijām revīziju ietvaros, esam veicinājuši līdzvērtīgāku nosacījumu piemērošanu pabalstu piešķiršanā dažādām iedzīvotāju grupām. Ir panākts taisnīgāks piemaksu aprēķins iekšlietu un veselības jomas darbiniekiem par darbu paaugstinātas bīstamības apstākļos. Caurskatāmāki un sabiedrības interesēm atbilstošāki ir kļuvuši iepirkumi, kas veikti ārkārtas situācijas regulējuma ietvaros.

Lai arī daļa trūkumu ir novērsti, tomēr vēl ir daudz darāmā. Vairākās ministrijās turpinās darbs, lai novērstu revīzijās konstatētos trūkumus. Visvairāk ieteikumu Covid-19 krīzes sakarā veikto pārbaužu ietvaros ir bijis Ekonomikas ministrijai - 13 ieteikumi - un Kultūras ministrijai - deviņi ieteikumi. Pārējām ministrijām ir pieci vai mazāk... vēl ieviešami ieteikumi. Kad šis darbs tiks pabeigts, varam sagaidīt uzlabojumus dažādās krīzes vadības jomās, sākot ar individuālo aizsardzības līdzekļu plānošanu un nodrošināšanu un beidzot ar lielāku vienlīdzību attiecībā pret potenciālajiem atbalsta saņēmējiem un sabiedrības informēšanu par valsts sniegto atbalstu un tā apmēru konkrētiem saimnieciskās darbības veicējiem.

Ņemot vērā 2020. gadā veikto pārbaužu par izdevumiem un atbalstu krīzes pārvarēšanai rezultātus, turpmāk, lemjot par atbalsta pasākumiem Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai... Vēlos minēt būtiskākos ieteikumus, kurus Valsts kontrole ir sniegusi Ministru kabinetam.

Pirmkārt. Vienoties par kopīgiem atbalsta sniegšanas principiem, paredzot, kādām nozarēm un sabiedrības grupām, kādos gadījumos un kādā apjomā atbalsts tiek sniegts, pēc iespējas centralizēti definējot atbalsta sniegšanas kritērijus viena veida atbalstam.

Mēs visi esam bijuši liecinieki tam, ka atbalsts ir bijis izteikti decentralizēts šajā posmā, proti, katrs resors ir nācis ar saviem risinājumiem, tie ir bijuši diezgan dažādi. Tas ir radījis situāciju, ka līdzīgos apstākļos kāds saņem dāsnāku atbalstu, kādam ir vienkāršāks atbalsta piešķiršanas mehānisms, citam līdzīgos apstākļos pieeja šiem atbalsta mehānismiem ir grūta.

Novērojamas arī situācijas, ka atsevišķos gadījumos atbalsts, iespējams, ir bijis pārmērīgs, kā, piemēram, lauksaimniekiem, kuriem atbalsts tika piešķirts lielākā apmērā, nekā faktiskais ieņēmumu samazinājums attiecīgajā nozarē.

Otrais ieteikums. *(Skaņas pārrāvums.)*

Sēdes vadītāja. Irkļa kungs, mēs jūs nedzirdam. Iespējams, ka ir problēmas ar interneta jaudu. *(Pauze.)* Mēs jūs nedzirdam, nē. *(Pauze.)* Mēs lūgsim mūsu tehnikas nodaļu, lai sazinās ar Valsts kontroli un risina situāciju. Mēs jūs nedzirdam. *(Pauze.)*

Godātie kolēģi, tehniskais pārtraukums - piecas minūtes, līdz pulksten 9.20.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, turpināsim Saeimas sēdi.
Vārds valsts kontrolierim Rolandam Irklim.

R. Irklis. Labrīt vēlreiz! Es ceru, ka tagad var dzirdēt.

Sēdes vadītāja. Viss kārtībā.

R. Irklis. Nezinu precīzi, kurā ziņojuma vietā mums sakari pārtrūka. Turpināšu no vietas, kur... Valsts kontrole ir sniegusi Ministru kabinetam ieteikumus saistībā ar Covid-19 pandēmijas pārvarēšanu.

Pirmais ieteikums Ministru kabinetam - vienoties par kopīgiem atbalsta sniegšanas principiem, paredzot, kādām nozarēm un sabiedrības grupām, kādos gadījumos un kādā apjomā atbalsts tiek sniegts, pēc iespējas centralizēti definējot atbalsta sniegšanas kritērijus viena veida atbalstam.

Otrais ieteikums Ministru kabinetam - lai Ministru kabinets vai kāda no centrālajām institūcijām rūpīgi vērtē resoru atbalsta pieprasījumu pamatotību un to, vai un kādā mērā Covid-19 pandēmija un ar to saistītie ierobežojumi ir ietekmējuši potenciāli atbalstāmo nozari vai sabiedrības grupu un vai atbalsta piešķiršana ir solidāra un godīga attiecībā pret citām nozarēm pieejamo vai plānoto atbalstu Covid-19 krīzes pārvarēšanai un seku mazināšanai.

Kā jau iepriekš Valsts kontrole ir ziņojusi, atsevišķām nozarēm šis atbalsts ir bijis krietni dāsnāks, savukārt citām nozarēm tas ir bijis krietni mazāks, lai gan nozares, iespējams, ir bijušas līdzīgos apstākļos. Vismaz vienā gadījumā mēs esam identificējuši, ka atbalsts ir bijis, visticamāk, pārmērīgs, jo, piemēram, lauksaimniekiem, piena lopkopjiem atbalsts tika izmaksāts *(Skaņas pārrāvums.)*...

Sēdes vadītāja. Irkļa kungs, mēs jūs nedzirdam. Ir atkal radušās problēmas. Mēs jūs nedzirdam. *(Pauze.)* Jums jālūdz kāda IT nodaļas speciālista palīdzība. *(Pauze.)*

Pārtraukums līdz pulksten 9.25.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Vārds valsts kontrolierim Rolandam Irklim.
R. Irklis. Labrīt vēlreiz! Es ceru, ka tagad ir dzirdams, un ceru, ka vairs nepārtrūks mums sakari.

Es paliku pie trešā ieteikuma Ministru kabinetam kovidlīdzekļu piešķiršanas sakarā.

Trešais ieteikums - piešķirot finansējumu, noteikt vismaz vienu minimālo kritēriju kopumu, kam jāatbilst atbalsta saņēmējiem, lai kvalificētos atbalsta saņemšanai, kā arī paredzēt atrunu, ka piešķirtā finansējuma pārpalikuma gadījumā tas atgriežams valsts budžetā.

Covid-19 pandēmijas pārvarēšanas pasākumi turpinās, un 2021. gadā jau ir piešķirti vēl lielāki līdzekļu apjomi nekā 2020. gadā kopumā. Finansējuma piešķiršanas un pārdales... resoriem... pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai, seku mazināšanai un novēršanai tas ir vairāk nekā 2020. gadā. Finanšu revīziju ietvaros Valsts kontrole turpinās uzraudzīt šī finansējuma izlietojumu, vairāk uzmanības veltot jomām ar augstāku neatbilstības risku.

Kā nākamā lielā sadaļa, par ko vēlos runāt savā ziņojumā, ir lietderības un atbilstības revīzijas. Pagājušajā gadā tādas ir bijušas kopumā 15. Un tiešām esam noslēguši darbu pie nozīmīgām lietderības un atbilstības, kā arī apvienotajām revīzijām.

Esmu pārliecināts, ka tieši lietderības un atbilstības revīzijas ir tas Valsts kontroles darbības virziens, kas sniedz vislielāko ieguldījumu valsts pārvaldes darba uzlabošanā. Tāpēc šādām revīzijām paredzu nozīmīgu lomu Valsts kontroles stratēģijā nākamajiem gadiem.

Kā pirmo lielo nozīmīgo lietderības revīziju es vēlos izcelt revīziju, kas ir saistīta ar tiesiskuma stiprināšanu un mūsdienīgu tiesībaizsardzības institūciju veidošanu.

Viens no Valsts kontroles revīziju virzieniem pēdējos gados ir tiesiskuma stiprināšana. Šī gada pašā sākumā tika publiskota viena no šajā jomā apjomīgākajām un vērtīgākajām revīzijām - "Noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas un iztiesāšanas efektivitāte" -, un sadarbībā ar Valsts kontroli tika veikts *OECD* pētījums "Prokuratūras darbība Latvijā: salīdzinoša izpēte".

Par izmeklēšanas un iztiesāšanas efektivitāti Latvijā ir diskutēts un runāts daudz, jo reti kuram būs palicis nepamanīts fakts par ļoti gariem izmeklēšanas un tiesvedības procesiem. Nereti jautājumus izraisa arī atšķirīgas pieejas, tiesību normu interpretācijas. Tiek meklēti arī atbildīgie par nerezultatīviem procesiem; cits cita darbu publiski komentē gan izmeklētāji, gan prokurori, gan tiesneši.

Šī Valsts kontroles revīzija precīzi iezīmē sistēmā pastāvošās problēmas un piedāvā risinājumus, lai izmeklēšanu un iztiesāšanu sarežģītās lietās padarītu efektīvāku.

Ekonomikas un finanšu jomā paveikto noziegumu iespējami ātra un efektīva izmeklēšana, kā arī iztiesāšana galvenokārt ir atkarīga no pirmstiesas izmeklēšanas efektivitātes un no tā, cik kvalitatīva valsts apsūdzība nonāk tiesā. Valsts kontroles veiktā revīzija apstiprina, ka izmeklētāju un prokuroru pārmērīgā noslodze, kas bieži tiek norādīta kā galvenais iemesls kriminālprocesu ieilgšanai, nebūt nav vienīgais procesu ietekmējošais negatīvais faktors.

Izmeklēšanas un iztiesāšanas laikietilpību ietekmē arī citas ilgstoši nerisinātas problēmas. Valsts kontroles vērtējumā būtiskākais ir vienotas izpratnes trūkums par tiesību normu piemērošanu, neskaidrība par svarīgākajiem pierādāmajiem apstākļiem un vainai nepieciešamo pierādījumu kopumu par dažādu veidu noziedzīgiem nodarījumiem. Veiktajā revīzijā ir identificētas atsevišķas Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma normas, kas būtu pilnveidojamas

skaidrības un vienveidīgas piemērošanas nolūkā, kā arī nosauktas iespējas normatīvā regulējuma pilnveidošanai attiecībā uz tiesvedības procesa norises organizēšanu.

Valsts kontrole veica apjomīgu revīziju, kurā ieguva viedokļus par izlasē iekļautu aktīvu krimināprocesu virzību kavējošiem faktoriem no izmeklētājiem - procesa virzītājiem, to tiešajiem priekšniekiem, prokuroriem un tiesnešiem. Savukārt pabeigtu krimināprocesu lietas materiālu izpētei piesaistīti krimināltiesiskās jomas eksperti - gan praktiķi, gan tiesību zinātnieki. Rezultātā Valsts kontrole sniedza priekšlikumus problēmu risinājumiem, pamatojoties ne tikai uz savu, bet arī uz revīzijā apkopoto un analizēto tiesību normu piemērotāju un tiesību zinātnieku viedokli.

Risinājumus noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas un iztiesāšanas kavējošo faktoru novēršanai Valsts kontrole pēc veiktās revīzijas saskata četros virzienos.

Pirmkārt. Jārod vienota izpratne par tiesību normu piemērošanu - skaidrība par būtiskākajiem pierādāmajiem apstākļiem un vainas pierādīšanai nepieciešamo pierādījumu kopumu. Ir identificētas atsevišķas Krimināllikuma un Krimināprocesa likuma normas, kas būtu pilnveidojamas.

Otrkārt. Neatliekami jāvērtē iespējas pilnveidot normatīvo regulējumu, kur to par būtisku atzīst tiesību normu piemērotāji, tiesību zinātnieki un ārvalstu eksperti. Valsts kontrole saredz iespējas pilnveidot Krimināllikuma normas, lai krimināatbildību valsts amatpersonām par noziedzīgiem nodarījumiem dienestā piemērotu ne tikai gadījumos, kad ar nelikumīgo rīcību ir radīts tiešs mantisks zaudējums, bet arī citos gadījumos, kad valsts amatpersonas nelikumīgas rīcības dēļ saskatāms ievērojams kaitējums valsts varai vai pārvaldības kārtībai. Šādas ir, piemēram, Krimināllikuma normas, kas paredz krimināatbildību amatpersonām par dienesta pilnvaru pārsniegšanu un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

Treškārt. Jāsamazina krimināltiesiskās sistēmas noslodze, koncentrējoties sarežģītāko un valsts interesēm būtiskāko krimināprocesu izmeklēšanai. Lai efektivizētu pirmstiesas krimināprocesu, tajā skaitā efektīvāk izmantotu pieejamos prokuroru resursus, Valsts kontroles ieskatā, būtu jāievieš vismaz divu veidu izmeklētāju un prokuroru sadarbības mehānismi. Viens - sarežģītiem, valsts intereses būtiski skarošiem krimināprocesiem, kuros ir liela uzraugošā prokurora iesaiste procesa veida un izmeklēšanas virzienu izvēlē, izmeklēšanas robežu, nepieciešamo pierādījumu un izmantojamo metožu noteikšanā. Otrs - vienkāršiem krimināprocesiem, kam ir standartizēta izmeklēšana, zināmas sākotnējās izmeklēšanas darbības, nepieciešamie pierādījumi un izmantojamās pierādīšanas metodes un kur nav nepieciešama izmeklētāja un uzraugošā prokurora cieša sadarbība.

Ceturtkārt. Procesa virzītājiem dažādās procesa stadijās ir jāsaņem kvalificēts tehnisks un konsultatīvs atbalsts. Valsts kontroles vērtējumā, kvalificēti speciālisti ar zināšanām finanšu un ekonomikas jomā, analītiķi krimināltiesiskajā sistēmā ir nepieciešami visos procesa posmos, bet diemžēl to pieejamība tirgū nav tik liela, lai iesaistītās institūcijas - prokuratūra, KNAB, Valsts policija, Valsts ieņēmumu dienests un citas izmeklēšanas iestādes - atsevišķi spētu šādu kompetenci nodrošināt. Tāpēc ir jāvērtē, kāda kompetence attīstāma centralizēti, piemēram, prokuratūrā, visu institūciju vajadzībām un kāda papildu kapacitāte veidojama institūcijās atsevišķi, individuāli. Tāpat būtu jārod risinājumi arī kvalitatīva konsultatīvā atbalsta saņemšanai par jautājumiem grāmatvedības, finanšu un ekonomikas jomā, kuru pareizai izprašanai un interpretācijai ir nozīme procesā būtisku apstākļu noskaidrošanai.

Valsts kontrole Noziedzības novēršanas padomei ir sniegusi kopumā 19 detalizētus priekšlikumus noziedzīgu nodarījumu finanšu un ekonomikas jomā izmeklēšanas un iztiesāšanas efektivitāti negatīvi ietekmējošo faktoru novēršanai.

Šeit vēlos uzteikt Noziedzības novēršanas padomes darbu, kā arī sadarbību ar Tieslietu ministriju, kur tiešām ir tapis pietiekami detalizēts plāns, kas paredz šos Valsts kontroles ieteikumus rūpīgi ieviest, un visdrīzāk arī Saeimā pie deputātiem nonāks attiecīgie likuma grozījumi, lai attiecīgos procesus padarītu efektīvākus un normu piemērošanu - jēgpilnāku.

Nākamā joma, kur Valsts kontrole ir veikusi apjomīgas lietderības un atbilstības revīzijas, ir sociālā joma. Šeit mēs esam skatījušies un izraudzījušies tēmas tajās jomās, kur atbalsts ir visvairāk nepieciešams un kur mēs esam saskatījuši vislielākos riskus, ka sociālā palīdzība netiek nodrošināta atbilstošā apmērā.

Sociālā joma ir bijusi Valsts kontroles revīziju fokusā nemainīgi stabili daudzu gadu garumā. Pagājušajā gadā noslēdzām apjomīgu lietderības revīziju par valstī īstenoto sociālās iekļaušanas politikas iespaidu uz nabadzības mazināšanas jomā izvirzītajiem mērķiem. Latvijā nabadzības mazināšana ir izvirzīta starp galvenajām prioritātēm jau daudzus gadus. Dažādu sociālās palīdzības pasākumu īstenošanai simtiem miljonu atvēl gan valsts, gan pašvaldības. Tomēr, neskatoties uz šiem pasākumiem, situācija ar nevienlīdzību valstī pat pasliktinās.

Revīzijā konstatējām, ka valstij nav pilnīgas un aktuālas informācijas par nabadzības vai atstumtības riskam pakļautām personām. Valsts un pašvaldību sociālais atbalsts nenodrošina līdzvērtīgu sociālo atbalstu personām ar līdzvērtīgiem ienākumiem un materiālo stāvokli. Tāpat, Valsts kontroles ieskatā, būtu nepieciešams meklēt veidus, kā veicināt valsts un pašvaldību izlietotā finansējuma produktīvu izlietošanu, mērķējot to nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajām personām, pretstatā universāliem pabalstu veidiem, kurus saņem arī sabiedrības grupas, kurām tas nav nepieciešams.

Šī revīzija ir kā turpinājums Valsts kontroles iepriekš veiktajām revīzijām sociālajā jomā, kurās ir vērtēti atsevišķi atbalsta veidi - atbalsts personām ar invaliditāti, pensiju sistēma, deinstitucionalizācijas jeb sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu ieviešanas process, ārpus ģimenes aprūpes joma un sociālo dienestu darbība, sniedzot ģimenēm ar bērniem nepieciešamo atbalstu. Šogad publicējām revīzijas ziņojumu "Vai bērnam ar speciālām vajadzībām ir iespēja saņemt tā spējām, vajadzībām un bērna labākajām interesēm atbilstošu izglītību?". Revīzija saistībā ar ārpus ģimenes aprūpi kalpoja par pamatu arī grozījumiem Bāriņtiesu likumā. Lai arī sākotnēji šo grozījumu izstrāde kavējās, šogad Saeima šos grozījumus ir pieņēmusi steidzamības kārtībā, ko arī ļoti augstu novērtējam.

Runājot par izaicinājumiem labklājības jomā, vēlos pieminēt vēl divus, kas būtu risināmi pašā tuvākajā laikā.

Pirmkārt, tā ir informācijas pieejamība. Mēs nevaram sekmīgi palīdzēt cilvēkiem pārvarēt ar nabadzību, sociālo atstumtību un līdzīgām jomām saistītās grūtības, ja mums nav pilnvērtīgas un visaptverošas informācijas. Jā, valstī ir datubāzes, esam attīstījuši informāciju un komunikāciju tehnoloģiju sistēmas, tomēr, veicot revīzijas, redzam, ka attiecībā uz šo datu pilnvērtīgu pielietošanu vēl esam tālu no pilnības.

Otrkārt, nabadzības mazināšanā un sociālās atstumtības mazināšanā ar dažādām kompetencēm ir iesaistīts liels skaits institūciju. Tās ir Labklājības ministrija, Tieslietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija un šo ministriju pakļautības iestādes, daudzās pašvaldības. Tomēr redzam, ka pietrūkst viena galvenā atbildīgā un attīstīta koordinējošā mehānisma, kas ļautu valsts centieniem

šajā jomā īstenoties straujākā progresā un nodrošinātu, ka atbalsts ir taisnīgs un sasniedz tos cilvēkus, kuriem tas ir nepieciešams.

Viens piemērs no manas iepriekšējās profesionālās pieredzes - atbalsts aizsargātajiem lietotājiem elektroenerģijā... arī tika administrēts faktiski nevis caur ministrijām, bet caur valsts uzņēmumu un tika piešķirts visām daudzbērnu ģimenēm, nevērtējot viņu materiālo stāvokli. Savukārt ir doma atbalstīt daudzbērnu ģimenes... Iespējams, šeit vairāk jāskatās, kā mēs varam piešķirt lielākus pabalstus, lai šis atbalsts sasniedz visas ģimenes, vai risināt neapliekamā minimuma jautājumus.

Nākamā lielā tēma, kurai mēs regulāri pieskaramies, ir izglītība. Šeit es gribētu teikt, ka Valsts kontroles darbs ir bijis vērsts uz to, lai skatītos, kā izglītība attīstās no tādas kvantitatīvas pieejas uz kvalitatīvu pieeju.

Revīzijas izglītības jomā ir aptvērušas gan augstāko, gan vispārējo, gan profesionālo izglītību. Arī šeit iezīmējas tendences, uz kurām vēlos vērst uzmanību.

Mūsu visu galvenais mērķis ir kvalitatīva un iedzīvotājiem pieejama izglītība visos tās līmeņos. Vēlamies, lai izglītības sistēma sagatavo zinošus, darba tirgus pieprasījumam atbilstošus speciālistus, kuri sniedz pienesumu mūsu tautsaimniecībai un veicina Latvijas konkurētspēju investīciju piesaistē.

Profesionālās izglītības jomu pēdējos gados esam centušies reformēt fundamentāli. Infrastruktūrā un mācību līdzekļu nodrošināšanā ieguldīts vairāk nekā miljards eiro Eiropas Savienības struktūrfondu un valsts naudas, tomēr revīzijā secinātais neļauj konstatēt būtisku izaugsmi profesionālās izglītības kvalitātē. Nav ievērojami cēlies tās prestižs potenciālo studētgribētāju vidū. Konstatēti būtiski trūkumi pārvaldībā, iekšējās kontroles sistēmās. Nepietiekama ir Izglītības un zinātnes ministrijas loma jauno tehnoloģiju apguves nodrošināšanā, kā arī izglītības sasaistē ar darba tirgus pieprasījumu.

Par paviršu attieksmi pret kvalitātes jautājumiem liecina revīziju darbā konstatētais saistībā ar stipendiju izmaksām. Ir izglītības iestādes, kurās konstatējām stipendiju izmaksu arī studentiem, kuri sistemātiski ir bijuši nesekmīgi vai mācību iestādi nemaz nav apmeklējuši.

Latvijas Jūras akadēmijas Jūrskola īstenoja izglītības programmu bez akreditācijas, lai gan par to bija zināms gan iestādes vadībai, gan Izglītības un zinātnes ministrijai, gan Izglītības kvalitātes valsts dienestam.

Kā vienu no būtiskākajām prioritātēm izglītības pilnveidē saskatām nepieciešamību pilnveidot pašreizējo finansējuma modeli. To lielākā vai mazākā mērā var attiecināt uz visiem izglītības līmeņiem. Ļoti vienkāršoti raksturojot šo problēmu, es teiktu tā - mēs sagaidām kvalitāti, bet maksājam par kvantitāti. Iespējams, tā ir vienkāršāk, iespējams, pirms 10 vai 15 gadiem tas bija labākais risinājums, tomēr uz priekšu mums ir nepieciešama sistēma, kurā kvalitātei finansēšanas modelī ir būtiska vai, visdrīzāk, prioritāra loma.

Nākamā tēma, ar ko Valsts kontrole savās revīzijās regulāri saskaras, arī pagājušajā gadā, ir kapitālsabiedrību pārvaldība. Pašreizējais regulējums attiecībā uz valsts kapitālsabiedrību pārvaldību tika pieņemts 2014. gadā, vēlāk tas tika pilnveidots, lai Latvija varētu kvalificēties *OECD* dalībvalsts statusam. Līdz ar to ir bijis laiks ieskrieties, piemērot likumu praksē. Uzskatu, ka varam pamatoti sākt vērtēt, kas no iecerētā pārvaldības modeļa ir izdevies un kurās jomās pašreizējais likuma regulējums vēl būtu jāuzlabo.

Valsts kontrole revīzijas kapitālsabiedrībās un tās pārraugošajās institūcijās pēdējo gadu laikā ir veikusi vairākkārt. Esam vērtējuši cēloņus nesekmīgai Eiropas Savienības līdzfinansētu projektu īstenošanai akciju sabiedrībā "Latvijas dzelzceļš", vērtējuši pārvaldības aspektus aviācijas nozares kapitālsabiedrībās, veiktas vairākas revīzijas veselības jomas kapitālsabiedrībās, pēdējā no tām - atalgojuma modeļa vērtēšana Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā.

Pagājušajā gadā veikta revīzija par kapitālsabiedrību valžu atlīdzības atbilstību normatīvajiem aktiem. Tāpat arī esam vērtējuši, kā sekmējas ar *Rail Baltica* projekta ieviešanu. To mēs vērtējām apvienotā revīzijā triju Baltijas valstu ietvaros.

Ik gadu veicam vairākas revīzijas, kurās vērtējam pašvaldības kapitālsabiedrību darbību. Kapitālsabiedrību pārvaldības jautājums ir trīspusējs - kapitāldaļu turētāja ieinteresētība, kompetence un spēja pārraudzīt kapitālsabiedrības darbības atbilstību valsts interesēm, koordinācijas institūcijas, kas saskaņā ar Ministru kabineta lēmumu... koordinācijas institūcijas mandāts un faktiskā ietekme uz kapitālsabiedrības darbību saskaņā ar sagatavotajām vadlīnijām un Pārresoru koordinācijas centra rekomendācijām, protams, pašu kapitālsabiedrību valžu rīcības likumība un atbilstība kapitālsabiedrības izvirzītajiem mērķiem.

Veicot revīzijas, Valsts kontrole ir konstatējusi trūkumus katrā no šīm jomām - sākot no formālisma stratēģisko mērķu definēšanā un kapitālsabiedrības darbības rezultātu izvērtēšanā, beidzot ar neatbilstībām un likumpārkāpumiem valžu darbībās. Tā, piemēram, revīzijā "Vai valstij tieši un pastarpināti piederošo kapitālsabiedrību valdes locekļu atlīdzības regulējums ir pietiekams?", neskatoties uz likumā noteiktajām atlīdzības veidošanas prasībām, Valsts kontrole konstatēja virkni pārkāpumu. Mēneša atlīdzības pieaugums virknē gadījumu pārsniedza maksimāli pieļaujamās normas, ieguldījumu prēmijas tikušas izmaksātas pavirši vai nemaz nevērtējot kapitālsabiedrību sasniegtos rezultātus. Saskārāmies ar gadījumiem, kad valdes locekļi sev piešķīruši likumā neatļautus finansiālos labumus, piemēram, uzkrājošo dzīvības apdrošināšanu. Revīzijā konstatētais ļauj secināt, ka valdes samērā brīvi un radoši interpretē likumu, bet kapitāldaļu turētāji to bieži nepamana vai piever acis.

Šie un citi konstatētie trūkumi vedina domāt, ka nepieciešams visaptverošs kapitālsabiedrību pārraudzības modeļa vērtējums ar mērķi konstatēt, vai pašreizējais pārvaldības modelis ir visatbilstošākais sabiedrības interesēm un vai pašreizējā likumdošana un pārraudzības mehānismi nodrošina lietderīgu un likumīgu valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbību. Valsts kontrole, veicot revīzijas, ir uzkrājusi vērā ņemamu apjomu ar vērtējumiem un katrā ziņā ir gatava sniegt atbalstu šāda vērtējuma tapšanā, ja likumdevējs būs ieinteresēts šādu jautājumu iekļaut komisiju vai valdības darba kārtībā.

Nākamā tēma, ko es vēlos akcentēt savā ziņojumā, ir saistīta ar datu pielietošanu valdības, parlamenta un kopumā valsts pārvaldes lēmumos.

Ar jautājumiem, kas skar kvalitatīvu datu pieejamību, spēju datus analizēt un pielietot labāku lēmumu pieņemšanā, Valsts kontrole sastopas gandrīz katrā revīzijā neatkarīgi no revidējamās jomas. Šis jautājums ir aktuāls visai valsts pārvaldei. Nupat, tikai pirms gada, saskaroties ar Covid-19 pandēmijas izraisīto krīzi, nonācām situācijā, kur zināmas pūles vairāku mēnešu garumā prasīja nepieciešamo aizsarglīdzekļu skaita un veida identificēšana dažādiem resoriem un dienestiem, kuri saskaras ar augstiem inficēšanās riskiem. Redzējām lielas nobīdes aplēsēs par pandēmijas skartajām grupām, kurām nepieciešams atbalsts, un līdz ar to arī pieņēmumos par nepieciešamajām atbalsta summām. Ļoti bieži atbalsts tika pieprasīts daudz lielākā apmērā, bet realitātē atbalsta saņēmēju loks izrādījās ievērojami mazāks.

Uzkrāto datu apjoms dažādās valstī izstrādātās informācijas sistēmās ik gadu nozīmīgi pieaug, tomēr mūsu analītiskā kapacitāte, lai strādātu ar šiem datiem, netiek līdzi. Veicot revīzijas, potenciālos ieguvumus no kvalitatīvas datu pieejamības un izmantošanas redzam praktiski visās jomās - sociālajā jomā, kur kvalitatīvos datos balstīti lēmumi ļautu mērķētāk sniegt atbalstu sociālām grupām, kurām tas ir visvairāk nepieciešams, veselības jomā pacientu dati var sniegt labāku izpratni par pakalpojumu patiesajām izmaksām un profilakses ietekmi uz sabiedrības veselību. Varam tikai minēt, kādas priekšrocības veselības aprūpes jomā mēs būtu ieguvuši, ja e-veselības projekts savulaik būtu īstenots labāk un tajā atrodamie dati jau varētu tikt izmantoti, analizējot veselības nozari kopumā.

Veicām revīziju saistībā ar Rīgas nekustamo īpašumu apsaimniekošanu, kurā konstatējām gan nozīmīgus trūkumus datu kvalitātē, gan zināšanu un prasmju trūkumu datu pielietošanā. Aizvien lielāka nozīme datiem būs arī jautājumos, kas skar lēmumu pieņemšanu vides mērķu sasniegšanā.

Šajā jomā esam veikuši arī specifiskas revīzijas. 2017. gadā noslēdzām revīziju "Vai valsts pārvalde efektīvi darbojas ar uzkrāto informāciju?", savukārt 2019. gadā - "Vai valsts pārvaldē tiek noteikta vienota IKT infrastruktūras pārvaldība, lai nodrošinātu tās efektīvu izmantošanu?". Nupat noslēdzām revīziju, kurā vērtējām, vai tiek nodrošināta efektīva oficiālās elektroniskās adreses lietošana.

Valsts apzinās, ka kvalitatīvu datu ieguve un spēja tos pielietot lēmumu pieņemšanā un pakalpojumu sniegšanā iedzīvotājiem uzlabo publisko līdzekļu izlietošanas efektivitāti. Dažas valstis šajos jautājumos ir tikušas tālāk, citas ne īpaši. Iespējams, mums ir jādomā par datu analīzes kompetences centru, kas spētu pārņemt labāko pasaules praksi, pārraudzīt ar datu kvalitāti saistītus jautājumus un radīt datu analīzes produktus valsts un pašvaldību pārvaldes institūcijām labāku lēmumu pieņemšanai. Iespējams, sava loma ir... jādod arī privātajam sektoram, sniedzot piekļuvi valstī uzkrātiem datiem un ļaujot attīstīt datu analīzes pakalpojumus. Lai vai kāds būtu šis risinājums, kompetence šajā jomā valstī ir būtiski jāattīsta, un revīzijās konstatētais to apliecina.

Nākamā tēma - un praktiski noslēdzošā tēma - pie lielajām lietderības un atbilstības revīzijām ir vides ilgtspēja. Arī šī tēma ir ļoti aktuāla šobrīd gan nacionālā mērogā, gan globāli, jo, no vienas puses, mums arvien vairāk ir starptautisku saistību attiecībā uz vides jautājumiem, no otras puses, mūsu pašu iedzīvotāju intereses ir dzīvot labā, sakārtotā vidē, kas nodrošina arī ilgtspējīgu attīstību.

Cilvēka ērtību un saimniecisko interešu sabalansēšana ar vides ilgtspējīgu saglabāšanu nākamajām paaudzēm ir jautājums, kurš atspoguļojas gan starptautisko partnerorganizāciju dokumentos, gan arī Eiropas Savienības direktīvās. Ne velti arī augstākās revīzijas iestādes visā pasaulē savās revīzijās aizvien lielāku uzmanību pievērš vides ilgtspējas jautājumiem. To darām arī mēs.

Dažu pēdējo gadu laikā veiktas revīzijas, vērtējot energoefektivitātes politikas īstenošanu, zaļās enerģijas atbalsta politiku, derīgo izrakteņu apsaimniekošanas politiku, meliorācijas sistēmu atjaunošanu un uzturēšanu, notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu un medījamo sugu apsaimniekošanas ilgtspēju. Šie jautājumi nereti raisa plašas diskusijas sabiedrībā, to esam pieredzējuši arī mūsu revīziju kontekstā. Tomēr tas apliecina, ka ne valstiskā līmenī, ne sabiedrībā kopumā šis līdzsvars vēl nav panākts.

Piemēram, veicot revīziju notekūdeņu attīrīšanas jomā, redzējām, ka Eiropas Savienības finansējums ir piesaistīts, projekti ir īstenoti un nodoti, fondi apgūti, kopumā ieguldot notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūrā vairāk nekā miljardu eiro, bet attiecībā uz vides aspektu

pieslēgumu apjoms centralizētajām sistēmām varētu būt krietni lielāks. Pie tam tas ietekmē arī uzņēmumu finansiālos rādītājus un ietekmē arī galalietotāju tarifus. Ja mēs esam izbūvējuši garas, jaunas sistēmas, bet tām *(Skaņas defekts.)*... nav lietotāju, tad ir jautājums - kā šīs jaunās sistēmas turpmāk uzturēt un finansēt.

Līdzšinējā zaļās enerģijas atbalsta politika ir izrādījusies koģenerāciju veicinoša, tomēr kaimiņvalstīs daudz lielāks uzsvars ir likts uz citiem enerģijas veidiem, piemēram, uz vēja enerģiju. Nepietiekami stingri nosacījumi attiecībā uz koģenerācijā radītā siltuma izmantošanu *(Skaņas pārrāvums.)*...

Sēdes vadītāja. Irkļa kungs, mēs jūs nedzirdam. Mēs atkal jūs nedzirdam. *(Pauze.)*

Tehniskais pārtraukums līdz pulksten 9.55.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Turpinām sēdi.

Vārds valsts kontrolierim Rolandam Irklim.

R. Irklis. Labrīt trešo reizi! Es ceru, ka mani var dzirdēt labi. Tuvojamies noslēgumam. Es ceru, ka ar šo piegājienu arī izdosies noslēgt manu ziņojumu.

Tātad paliku pie atbalsta zaļās enerģijas jomā, un, kā minēju, Latvija lielāku uzsvaru ir likusi uz koģenerāciju, bet mūsu kaimiņvalstis - uz citiem enerģijas veidiem, piemēram, uz vēja enerģiju. Nepietiekami stingri nosacījumi attiecībā uz koģenerācijā radītā siltuma izmantošanu un vāji kontroles mehānismi noveduši pie tā, ka Latvijā koģenerācijas stacijām ir bijis nepieciešams vairāk nekā divas reizes lielāks valsts atbalsts nekā, piemēram, Igaunijā. Vienlaikus zem lielas jautājuma zīmes - vai koģenerācijas stacijas spēs strādāt arī turpmāk, atbalstam beidzoties, kamēr vēja un saules elektroenerģija pēdējo gadu laikā ir kļuvusi arvien konkurētspējīgāka un var attīstīties arī ar minimālu atbalstu vai vispār bez tā.

Daudzās jomās mēs varam izmantot un izmantojam pieejamo Eiropas Savienības finansējumu būtisku jautājumu sakārtošanai - vai tā būtu svarīga infrastruktūra, ēkas vai kas cits, tomēr aicinu valsts pārvaldi būt tālredzīgai un izmantot šo iespēju tādu risinājumu un tehnoloģiju ieviešanai, kas mums nākotnē nodrošinās pēc iespējas zemākas vides izmaksas.

No savas puses - turpināsim pilnveidot savas revīzijas, arvien vairāk izceļot plānošanas dokumentos un normatīvajos aktos noteiktu, ar vidi saistītu mērķu sasniegšanu... kā atbilstības un lietderības kritērijus. Līdz vienotai sabiedrības izpratnei attiecībā uz prioritātēm vēl tāls ceļš ejams. Par to liecina kaut vai nesenās viedokļu sadursmes medijos. Mums kopā jāmācās, lai arī nākotnē Latvija spētu saglabāt vienas no zaļākajām valstīm pasaulē statusu.

Ir jomas, kuras savā ziņojumā atsevišķi neesmu izcēlis, tomēr tas nenozīmē, ka tās nav Valsts kontroles darba kārtībā. Ik gadu veicam nozīmīgas revīzijas aizsardzības jomā. Noteikti turpināsim būt aktīvi veselības sektora revīzijās, ņemot vērā arī šobrīd veselības jomā piedzīvotos izaicinājumus. Procesā ir slimnīcu reforma, ar kuru slimnīcas tiek iedalītas līmeņos. Sagaidāmas izmaiņas mediķu darba samaksas modelī. Joprojām ir virkne izaicinājumu attiecībā uz ambulatoro veselības aprūpi. To šobrīd mēs īpaši skaudri redzam saistībā ar ģimenes ārstu iesaisti Covid-19 pandēmijas risināšanā.

Joprojām ir virkne izaicinājumu. Ļoti daudzi revīzijas ieteikumi, kas tika sniegti pēc 2017. gada veiktajā revīzijā "Vai valsts pacientiem spēj nodrošināt efektīvu ambulatoro veselības aprūpi?" un aktualizēti ieteikumu ieviešanas pēcpārbaudē, ir atzīti par neieviestiem. Un, protams, papildu slodze šobrīd medicīnas sistēmai ir jāiznes tieši saistībā ar pandēmiju.

Ar šo es noslēdzu pārskatu par pagājušajā gadā veiktajām revīzijām.

Vēl daži vārdi par citām aktualitātēm, ar kurām Valsts kontrole šobrīd aktīvi strādā.

Viens no mūsu darbības virzieniem ir ieteikumi. Valsts kontroles darbs nebeidzas tikai ar revīzijas ziņojumu publiskošanu. Mums visiem ir svarīgi ne tikai izgaismot problēmas un par tām runāt, bet arī - konkrēta tālākā rīcība, lai tās risinātu. Tādēļ liels darbs tiek veikts arī ieteikumu ieviešanas uzraudzībā. 2020. gadā par ieviestiem atzinām 359 ieteikumus, bet 20 bija tādi, kuru ieviešana vēl jāturpina. Tādējādi par ieviestiem atzīstami vairāk nekā 90 procenti no sniegtajiem ieteikumiem. Tas ir pastāvīgi augsts rādītājs jau vairākus gadus pēc kārtas.

Paralēli tam Valsts kontrole vērtē arī savu finanšu ietekmi, tiešo finanšu ietekmi, ko Valsts kontroles darba rezultātā iegūst valsts un pašvaldību resors. Kopš šī novērtējuma sākšanas ik gadu katrs eiro, kas ieguldīts Valsts kontroles darbībā, ir nodrošinājis četru eiro atdevi, un 2020. gads nav izņēmums. Te gan jāmin, ka šis aprēķins ietver tikai tieši pierādāmo ietekmi, un var droši apgalvot, ka netiešā ietekme caur ilgtermiņa uzlabojumiem dažādās jomās ir vēl daudzkārt lielāka.

Vēl viena tēma, kurai ātri vēlos pieskarties, ir atbildības stiprināšana publiskajā sektorā. Šajā jomā turpinājām ciešu sadarbību ar tiesībaizsardzības iestādēm, nosūtot 11 ziņojumus par iespējamiem valsts amatpersonu noziedzīgiem nodarījumiem. Kopš 2019. gada, kad tika paplašinātas Valsts kontroles pilnvaras, likumā noteiktos gadījumos Valsts kontrolei ir tiesības arī vērsties ar zaudējumu piedziņu pret amatpersonām, kuras savā darbībā ir pārkāpušas likumu. Šogad esam sākuši pirmos administratīvos procesus atbilstoši jaunajai kārtībai. Vienlaikus šī jaunā norma, ļoti iespējams, rada arī preventīvu efektu, jo novērojams, ka aktīvāk nekā iepriekšējos gados iestādes vērtē savu darbinieku atbildību Valsts kontroles atklātajos pārkāpumos.

Šis ir gads... pēdējais gads Valsts kontroles esošajai stratēģijai, un līdz ar to šis ir arī gads, kad mēs jau kopš pavasara aktīvi strādājam pie Valsts kontroles jaunās darbības stratēģijas nākamajiem četriem gadiem. Kā jau iepriekš esmu minējis, tās prioritātes būs - tālāk attīstot Valsts kontroles kapacitāti, veikt sistēmiskas lietderības revīzijas sabiedrībai svarīgākajās jomās. Tieši lietderības revīzijas, mūsu ieskatā, var sniegt vislielākos ilgtermiņa ieguvumus valsts pārvaldei un sabiedrībai.

Šai uzrunā jau esmu iezīmējis virkni tēmu, kuras redzam kā būtiskas. Jaunajā stratēģijā būs arī aktivitātes, kas vērstas uz likumības un valstiskā godaprāta sekmēšanu valsts pārvaldē. Plānojam arī aktivitātes, lai sekmētu mūsu revīziju darba ietekmes palielināšanos, sekmējot to, ka publiskais sektors mācās ne tikai no savām, bet arī citu kļūdām.

Šobrīd noslēgumam tuvojas arī nozīmīga revīzija par Valsts pārvaldes reformu plāna 2020 īstenošanu. Tās rezultāti, noslēdzoties šim stratēģijas periodam, būs ļoti laba ceļamaize jaunajai stratēģijai, dodot iedvesmu jauniem revīziju virzieniem ar mērķi sekmēt ekonomiskāku, produktīvāku un efektīvāku valsts pārvaldes darbību.

Valsts kontroles sadarbība ar parlamentu ir bijusi cieša daudzu gadu garumā, gandrīz ik nedēļu sniedzot pārskatus par revīzijās konstatēto Publisko izdevumu un revīzijas komisijai. Tomēr

saredzu, ka pastāv iespējas to vēl paplašināt. Atsevišķos gadījumos jau esam aicināti piedalīties arī citu komisiju sēdēs, informējot par revīzijās konstatēto vai ziņojot par statusu ar ieteikumu ieviešanu kādā jomā. Redzu, ka tas varētu notikt arī biežāk, un esmu pārliecināts, ka Valsts kontrole var sniegt kompetentu, revīziju darbā balstītu atbalstu komisiju darbā. Tāpēc parlamentārās sadarbības paplašināšanu arī redzu kā labu iespēju palielināt ieguvumus no Valsts kontroles veiktajām revīzijām jaunajā stratēģijas periodā.

Noslēdzot šo ziņojumu, vēlos pateikties parlamentam par līdzšinējo sadarbību, bet vislielāko pateicību un visaugstāko novērtējumu ir pelnījuši mani kolēģi Valsts kontrolē - gan padomes locekļi, gan revidenti, gan atbalsta personāls.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paldies valsts kontrolierim.

Sākam debates.

Vārds deputātam Reinim Znotiņam.

R. Znotiņš (JK).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Deputāti un deputātes! Godātais Irkļa kungs! Publisko izdevumu un revīzijas komisija strādā ciešā sadarbībā ar Valsts kontroli, tāpēc kā Publisko izdevumu un revīzijas komisijas vadītājs gribu īsumā reflektēt par Valsts kontroles darbu un tās sadarbību ar komisiju.

Sākšu ar to, ka Valsts kontrolei tās darbības laikā gadu gaitā ir celta reputācija un nostiprināta autoritāte. Par to ir liels prieks. To apliecina arī Valsts kontroles rezultatīvie rādītāji, kas pēdējos gados liecina par augstiem ieteikumu ieviešanas rādītājiem, proti, vidēji valsts iestādēs ievieš līdz pat 90 procentiem Valsts kontroles rekomendāciju.

Tomēr jāpieskaras arī pāris lietām, kas varbūt nav tik skaidras vai ko vēl būtu iespējams uzlabot. Šeit interesants piemērs ir Valsts kontroles sadarbība ar Publisko izdevumu un revīzijas komisiju 2020. gadā tātad... un pārbaudījumi, kas saistās ar kovidpandēmijas seku risināšanu. Šeit jāmin, ka atbilstoši Valsts kontroles darbības stratēģijai, kas noteikta 2018.-2021. gadam, Valsts kontrolei jābūt spējīgai proaktīvi reaģēt, palīdzot likumdevējam un izpildvarai risināt esošos vai nākotnes izaicinājumus, pilnveidojot, piešķirot lielāku nozīmi atbilstības revīziju veikšanai par atsevišķu būtisku darījumu, attīstības pasākumu vai projektu... tostarp turpinot praksi operatīvo revīziju veikšanai.

Šeit tiešām jāpiemin kā laba sadarbība... Tātad 2020. gada 2. aprīlī Publisko izdevumu un revīzijas komisija nosūtīja vēstuli Valsts kontrolei ar aicinājumu informēt komisiju par veiktajām un plānotajām darbībām ārkārtējās situācijas laikā - tātad Covid-19 pandēmijas laikā. Valsts kontrole bija spējīga... un operatīvi pārslēdza savu darbu, atsakoties no dažādu ieplānotu revīziju veikšanas un pārslēdzoties uz Covid-19 izdevumu kontroli.

Tur arī esam dzirdējuši daudz secinājumu. Irkļa kungs savā uzrunā pieminēja gan tos Covid-19 izdevumus, kuri ir atbilstoši izvērtēti (tika pārbaudīti 72 procenti no visiem piešķirtajiem Covid-19 papildu izdevumiem, tātad naudas summām, 2020. gadā), gan... arī Valsts kontroles ziņojumos kopumā atklājās ne tik lietderīgi izmantoti resursi, piemēram, minētajā zemkopības jomā, kur kritums un zaudējumi Covid-19 dēļ nebija atbilstoši, lai izmaksātu tādas summas, kādas tika izmaksātas.

Tā ka šeit ir operatīva sadarbība Publisko izdevumu un revīzijas komisijai ar Valsts kontroli, un prieks par tiem rezultātiem, kas no tā ir izdevušies. Es domāju, ka šis stāsts turpinās un arī 2021. gadā mēs redzēsim Valsts kontroles secinājumus par izlietoto naudu Covid-19 seku likvidēšanā.

Kā vēl vienu atsevišķu punktu es gribētu pieminēt un akcentēt grozījumus Valsts kontroles likumā. Atgādināšu, kolēģi, ka 2019. gadā Valsts kontrole aktīvi (tas gan bija vēl iepriekšējās vadītājas laikā) pati prasīja sev piešķirt papildu funkcijas un šīs papildu funkcijas bija prasītas atbildīgo amatpersonu saukšanai pie atbildības - gan politisko, gan ierēdniecības līmeņa amatpersonu... Un arī, teiksim, piedzīšanas... nelietderīgi izšķērdēto līdzekļu piedzīšanas sakarā. Valsts kontrole pati prasīja šādu funkciju.

Kopš 2019. gada 1. augusta, kad Latvijas Republikas Saeima šo funkciju piešķīra Valsts kontrolei, jāsaka, ka rezultātu īsti nav. Šī funkcija ir piešķirta, bet rezultāti ir... nu, šobrīd ir pāris nepabeigti gadījumi, kas sākti izmeklēt. Tāpēc jāvērtē, vai šī funkcija tiek pilnvērtīgi izmantota vai no tās vajag atteikties. Tā ka, nu, tas ir kaut kas tāds, uz ko mēs skatīsimies arī turpmāk un skatīsimies, cik lietderīgi tas ir.

Tālāk - par nākotnes ieskicējumu. Valsts kontrolieris savā ziņojumā ieskicēja, ka ir plānots lielāku akcentu likt tieši uz lietderības revīzijām. Man jāsaka - arī šis konkrētais aspekts būtu kritiski jāvērtē un jādomā, vai tiešām nav tā, ka varbūt vajadzētu fokusēt savu darbību uz pamatfunkcijām...

Sēdes vadītāja. Znotiņa kungs, Znotiņa kungs! Runas laiks - piecas minūtes - ir beidzies.

R. Znotiņš. Jā. Es lūdzu apvienot savus runas laikus.

Sēdes vadītāja. Tātad vēl divas minūtes. Lūdzu!

R. Znotiņš. Šeit var minēt pārklāšanos... potenciāli ar citu institūciju darbībām, piemēram, bērnu tiesību aizsardzības jomā šos jautājumus vērtē arī tiesībsargs. Tāpat efektīvu finanšu ieguldījumu jomā jautājumus vērtē Latvijas Banka, kam ir lielākā analītiskā kapacitāte Latvijas valstī. Tāpēc lietderības revīzijas dažkārt arī konfliktē ar demokrātiski ievēlētas... un pārvaldītas valsts lēmumu pieņemšanas kārtību.

Līdz ar to es aicinu likt uzsvaru uz finanšu un atbilstības revīzijām, koncentrējot Valsts kontroles resursus uz pamatfunkciju veikšanu, un izvairīties no pārlieku lielas birokratizācijas un, iespējams, arī politizācijas, kas var rasties, būtiski audzējot Valsts kontroles funkcijas un ierēdniecības apjomu. Kopumā jāuzsver, ka Valsts kontrole ir labi pārvaldīta sistēma un veido arī labu atgriezenisko saiti ar sabiedrību un arī Saeimu.

Līdz ar to Publisko izdevumu un revīzijas komisijas vārdā gribu pateikt paldies Rolandam Irklim, valsts kontrolierim, arī Valsts kontrolei par līdzšinējo veiksmīgo sadarbību. Novēlu gan Rolandam Irklim, gan Valsts kontroles komandai arī turpmāk celt Valsts kontroles darbības efektivitāti un reputāciju, nebaidoties pieņemt arī nepopulārus lēmumus, ja tas būs nepieciešams. Paldies Irkļa kungam un Valsts kontroles komandai, un ceru arī uz turpmāku veiksmīgu sadarbību.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Inesei Voikai.

I. Voika (AP!).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Labdien, Irkļa kungs! Labdien, kolēģi un visi, kas mūs šodien klausās! Domāju, ka mums nav nepieciešams atkārtot, cik nozīmīga ir Valsts kontroles loma Latvijas valsts attīstībā. Tomēr ir labi, ka varam tagad to reizi gadā pateikt arī no Saeimas tribīnes.

To, ka valsts nav iedomājama bez neatkarīga auditora, zināja un Satversmē iekļāva jau mūsu valsts dibinātāji pirms gandrīz simts gadiem. Pa šiem laikiem ir mainījusies pasaule un Latvijas valsts tai līdzi, un lieliski redzēt, ka Valsts kontrole ir šo pārmaiņu priekšgalā un aicina arī mūs visus pārvaldē sev līdzi.

Vairākus gadus Valsts kontrole izvērtē, cik tad tās darbs dod atdevi. Tā saka - katrs eiro, kas ieguldīts Valsts kontroles darbībā, nodrošina četru eiro atdevi valsts tautsaimniecībā - un savā ziņojumā uzsvērusi, ka 2020. gads šajā jomā nav izņēmums. Protams, jautājums - kur tad palika nauda? - ir ļoti aktuāls, īpaši krīzes laikā. Vēl vakar man bija saruna ar vēlētājiem par veselības budžetu. Skaidrs, ka tad, kad par to, kur palika nauda, atskaitās pati ministrija, tas ne visiem uzreiz rada uzticamību pat tad, ja šajā ziņojumā viss ir tā, kā tas ir bijis.

Tāpēc paldies Valsts kontrolei, ka jau kopš kovidkrīzes sākuma tā ir operatīvi reaģējusi un sekojusi līdzi tēriņiem, lai gan sniegtu ieteikumus, gan radītu sabiedrībai pārliecību par to, ka šī nauda nekur nav pazudusi.

Drīz mēs skatīsim valsts budžetu šeit, Saeimā. Tā izlietojumu Valsts kontrole pārbauda katru gadu. Es ticu, ka ne santīma garām nepalaidīs... nav palaidusi un ka tas notiks tā arī turpmāk. Tādā ziņā Latvijas iedzīvotāji var uz Valsts kontroli paļauties.

Taču Valsts kontrole arvien vairāk kļūst par pārvaldes efektivitātes un uzticamības veidotāju, ne tikai finanšu revīzijas veidotāju. Iepriekšējos astoņus gadus Valsts kontrole to veidoja un darīja valsts kontrolieres Elitas Krūmiņas vadībā. Es gribētu izteikt lielu pateicību par Valsts kontroles darbu, tās veidošanu jaunā, kvalitatīvā līmenī un arī starptautiskās atpazīstamības celšanu. Paldies Elitai Krūmiņai par šiem darba gadiem.

Mēs dzirdējām, ka 2020. gadā vairāk nekā puse no Valsts kontroles resursiem bija novirzīta lietderības revīzijām, un tas ir viens tāds būtisks solis, kas Elitas Krūmiņas vadībā ir sperts. Un mēs dzirdam, ka arī Rolands Irklis kā valsts kontrolieris to vēlas turpināt.

Šodien es gribu pievērst uzmanību atsevišķām revīzijām, kas saistās, ja tā varētu teikt, ar burkāna un pātagas lomu valsts pārvaldes uzticības uzlabošanā un Valsts kontroles lomu tajā, jo laba pārvaldība un korupcijas novēršana ir kā vienas monētas divas puses. Tas ir arī būtiski.

Atbilde uz rezultātiem par Valsts kontroles darbu, kur iedzīvotāji saka: jūs atklājat pārkāpumus, bet - kur tad ir tie rezultāti, kur tad ir tie sodītie cilvēki? Un mēs dzirdējām, ka šajā jomā Valsts kontrole turpina sadarbību ar tiesībsargājošām iestādēm un 2020. gadā ir nosūtīti 11 ziņojumi par iespējamiem valsts amatpersonu noziedzīgiem nodarījumiem.

Ir veikta arī revīzija Latvijas Republikas prokuratūrā. Tāda ļoti skrupuloza un augstas sarežģītības, arī augstas kvalitātes revīzija. Mums tagad Saeimā ir iespēja un arī uzdevums sekot ieteikumu ieviešanai, lai kriminālās izmeklēšanas darbs Latvijā notiktu tā, lai neļautu korupcijai iezagties un lai tiem, kas pārkāpj likumu, neradītu nesodāmības izjūtu.

Mēs arī esam veikuši šajā Saeimas sasaukumā darbu, kas palīdz Valsts kontroles darbam, - pilnveidot un strādāt pie tā, lai nebūtu nesodāmības izjūta, jo likumā ir noteikti gadījumi, kad Valsts kontrole var vērsties ar zaudējumu piedziņu pret amatpersonām. Un ziņojumā...

Sēdes vadītāja. Es atvainojos, Voikas kundze, runas laiks - piecas minūtes.

I. Voika. Es lūdzu apvienot abus runas...

Sēdes vadītāja. Tātad runu laiki tiek apvienoti.

I. Voika. Attiecīgi arī aktīvāk nekā iepriekšējos gados iestādes vērtē savu darbinieku administratīvo atbildību Valsts kontroles atklātajos pārkāpumos. Valsts kontrole strādā un rok dziļi. Mēs redzēsim rezultātus ne tikai šajā, bet arī nākamajā gadā. 2020. gada janvārī Valsts kontrole publiskoja revīzijas ziņojumu par Latvijas un Krievijas valsts robežas joslas ierīkošanu un atklāja, ka vismaz 7 no 14 miljoniem eiro valsts budžeta līdzekļu un mantas izlietoti prettiesiski, un konstatēja nelikumīgi veiktas apjomīgas novirzes no apstiprinātā būvprojekta.

Šogad lieta ir izmeklēta, prokuratūrā celtas apsūdzības. Noziegumi nepaliek nesodīti. Šī Valsts kontroles revīzija par robežu... uzrādīja tādus problemātiskus jautājumus robežas izbūvei, kas ir aktuāli arī tagad, kad mēs plānojam robežas būvniecību uz Baltkrievijas robežas, jo, kopsavelkot to, ko Valsts kontrole secināja, var teikt vienkārši - robežsardze nav būvnieki, viņiem ir citi profesionālie uzdevumi un citas kvalitātes. Valsts kontrole negrib runāt viņu vārdā, bet, visticamāk, teiktu, ka katram jādara tas, ko viņš dara vislabāk.

Tāpēc atbalstāms ir iekšlietu ministres Marijas Golubevas ierosinājums nodot Baltkrievijas robežas būvniecību tiem, kas to māk un dara ikdienā, tātad "Valsts nekustamajiem īpašumiem". Arī šādus soļus tālākā valsts pārvaldībā un stiprināšanā mēs varam spert pēc tā darba, ko ir veikusi Valsts kontrole.

Tāpēc es gribu izteikt paldies Valsts kontrolei par darbu un aicināt mūs kopā strādāt... uz Valsts kontroles izvirzīto uzdevumu par atbildības stiprināšanu.

Sēdes vadītāja. Paldies, paldies. Arī apvienotais runas laiks beidzies. Paldies.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Ļoti cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Es arī no savas puses... Tiešām tas ir ļoti labi, ka mums šodien ir šī iespēja. Šī ir tāda jauna iespēja debatēt par valsts kontroliera ziņojumu. Ziņojums tiešām ir visaptverošs, un daudzas lietas norādītas, un šie Valsts kontroles rādītāji gadu no gada ir... Efektivitātes rādītāji ir ļoti labi, tomēr es atļaušos mazliet pakritizēt un paskaidrošu, kāpēc.

Kolēģi, Voikas kundze pirms tam minēja Satversmi... ka Satversmes tēvi ielikuši šo Valsts kontroles elementu Satversmē. Tas ir pareizi, bet jāatceras tas, ka Satversmes tēvi bija, tiešām gudri domājot... Lai tas būtu maksimāli efektīvi, tam tomēr bija jābūt pamatā... Pamatā bija doma, ka tam būtu jābūt opozīcijas pārstāvim, ko izvirza un kas nodarbojas ar šo valsts kontroli.

Šajā gadījumā tas tomēr ir koalīcijas pārstāvis, un tas ir jāatgādina vēlreiz un vēlreiz. Es, Irkļa kungam neko nepārmetot, tomēr vērstu uzmanību uz to, lai jūs tiešām būtu labs valsts kontrolieris... es aicinātu jūs tomēr asāk vērsties pret tām nejēdzībām, kas notiek. Tiešām

Covid-19 pandēmijas laikā jūs veicāt revīziju, bet to, kas notiek veselības jomā... Lietderības revīzija, manuprāt, bija pārāk vāja, tā varēja būt daudz stingrāka, un tā varēja būt daudz stingrāka balss arī no jūsu puses attiecībā uz to, kas veselības jomā šobrīd netiek darīts pareizi.

Mēs redzam milzīgas *PR* kampaņas, reklāmas, kas veltītas tai auditorijai, kas absolūti neprasa uzmanību attiecībā uz to, lai cīnītos ar Covid-19 pandēmiju. To, lai par šiem lietderības jautājumiem runātu, - mēs no jūsu puses īsti nedzirdējām, mēs vairāk dzirdējām, kā jau arī Znotiņa kungs minēja, manuprāt, nepamatotus pārmetumus mūsu zemniekiem, jomai, kurai šie apstākļi nebija tie labākie. Bet tur, kur tiešām jāpievērš uzmanība, - tur tā tika pievērsta pārāk maz, un šī veselības jomā tērētā nauda... Šobrīd mēs redzam, mēs pilnīgi visi varam redzēt, kā šī nauda ir iztērēta... tajā apstāklī, ka šobrīd ir mājsēde, un tas ir šīs politikas rezultāts.

Un te, manuprāt, šādos valstiski svarīgos jautājumos, Valsts kontrolei ir jābūt daudz agresīvākai, daudz preventīvāk jārūpējas par to. Es nesaku, ka jūs to nedarāt, jūsu ziņojums tiešām ir interesants, bet publiskajā telpā jums būtu jābūt galvenajam trauksmes cēlējam, valdības darba vērtētājam. Tai nav jābūt tikai opozīcijai, tai ir jābūt arī Valsts kontrolei, kas tiešām ceļ trauksmi un kas tiešām nāk un ar savu aktivitāti norāda uz to, kas netiek darīts pareizi.

Šobrīd mēs redzam - desmitiem miljonu iztērēti slimnīcu gultām, un šīs cenas raisa jautājumus. Miljoni iztērēti sabiedriskajām kampaņām, lai uzrunātu cilvēkus vakcinēties. Miljoni nomērķēti pilnīgi ne tai auditorijai. Šobrīd, kad mums jau kaimiņvalsts premjers pamāj ar pirkstu (kolēģi, ja jūs seniorus būtu vakcinējuši, varbūt jums problēmas būtu mazākas), tad sākas kaut kāda rosība. Šeit ir atbildība arī valsts kontrolierim.

Es aicinātu jūs tiešām būt atbildīgākam, vairāk pievērsties... un nebaidīties uzņemties lielāku atbildību šajos apstākļos, jo arī jūs varat, veicot šīs revīzijas, dot lielāku pienesumu. Šobrīd tas diemžēl, manā ieskatā, nav pietiekams. Es no jums sagaidītu vairāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds valsts kontrolierim Rolandam Irklim.

R. Irklis (valsts kontrolieris).

Paldies deputātiem par komentāriem, un dažas reakcijas no manas puses.

Par zaudējumu atlīdzināšanas procesu. Taisnība, ka normatīvais regulējums tika pieņemts jau 2019. gadā. To gan nebija iespējas uzreiz iepriekšējai valsts kontrolierei izmantot, jo likuma pārejas noteikumi paredzēja, ka pirmās piedziņas var vērst tikai pret tām revīzijām, kas ir sāktas pēc šī likuma pieņemšanas. Līdz ar to vajadzēja paiet zināmam laikam, kad pirmās revīzijas, kas tika sāktas pēc likuma pieņemšanas, tika pabeigtas. Tikai to ietvaros varēja šo piedziņu sākt.

Tieši manā vadībā faktiski pirmās lietas ir ierosinātas, un redzēsim, ar ko tās noslēgsies. Bet te arī jāsaprot tāda diezgan šaurā Valsts kontroles iespēja darboties. Ja lieta jau ir nonākusi izmeklēšanas iestādēs, tad šis... nepakļaujas vairs šim procesam. Ņemot vērā, ka mēs informējam izmeklēšanas iestādes un tās sāk procesus, tad dažkārt viens no iemesliem, lai lietu neierosinātu, ir tas, ka faktiski izmeklēšanas iestāde strādā un šī piedziņa iespējama citā procesā.

Par lietderības revīzijām. Jā, nu, tā ir interesanta tēma, uz ko vairāk koncentrēties. Manuprāt, lietderības revīziju kontekstā ir svarīga tēmu izvēle. Mēs redzam, ka agrāk ir bijušas tēmas, kuras

tiešām ir novedušas pie ļoti svarīgiem lēmumiem un risinājumiem. Tā pati pieminētā bāriņtiesu reforma sekoja faktiski tikai pēc Valsts kontroles revīzijas. Līdz ar to arī tā revīzija bija lietderības revīzija, kura radīja pietiekami nopietnu un ietekmīgu rezultātu. Tas, ko mēs noteikti negribam darīt, - mēs negribam darīt, tā teikt, paralēli citu darbu, lai tas darbs... nedubultojas.

Revīzijas veicot, mums noteikti jāsadarbojas ar citām kompetentām iestādēm - vai tas būtu tiesībsargs vai Latvijas Banka -, lai rezultāts būtu pēc iespējas labs un jēgpilns. Bet tas, ar ko mūsu, Valsts kontroles, darbs atšķiras (un tas ir svarīgi!), - mēs nākam ar konkrētiem ieteikumiem, kas ir uzlabojams šajā jomā, un pēc tam jau ir arī parlamentam iespēja reaģēt.

Runājot par lietderības revīzijām, iespējams, ka der labāks apzīmējums tām. Tas, kas man pašam šķiet simpātiskāks jeb patīk nedaudz labāk, - "snieguma revīzijas".

Mēs visi esam ieinteresēti gūt pārliecību, ka valsts pārvalde strādā labi un tās sniegums ir adekvāts gan no ekonomiskuma viedokļa (tātad - cik tas izmaksā), gan no produktivitātes un efektivitātes viedokļa (cik par šo iztērēto naudu mēs pretī saņemam, kādu rezultātu iegūstam). Lūk, tas ir šo revīziju fokuss. Iespējams, nākotnē fokuss varētu vairāk pārvirzīties uz šiem ekonomiskuma un produktivitātes aspektiem. Jāatzīst, ka līdz šim diezgan daudz uzmanības veltīts tieši efektivitātes pusei - vai valsts attiecīgo pakalpojumu nodrošina nepieciešamajā apmērā.

Visbeidzot - arī reakcija par to... Valsts kontrolieris pirmām kārtām kalpo sabiedrībai. Un tā es uztveru savu darbu - ka mans uzdevums ir kalpot sabiedrībai. Šodien, uzstājoties jūsu priekšā, es lielā mērā uzstājos arī visas sabiedrības priekšā.

Mūsu interesēs ir tiešām pievērsties tām jomām, tām tēmām, kurās ir augstākie riski, un šobrīd veselības nozare noteikti ir augsta riska nozare. Jau pagājušajā gadā mēs norādījām uz problēmām saistībā ar masku iepirkumiem, aizsarglīdzekļu iepirkumiem, testu izmaksām (cik valsts maksā par testēšanu), kā arī runājām par ieguldījumiem slimnīcās un kapitālsabiedrībās. Tā ka secinājumi jau bija... par 2020. gadu. Un šobrīd... Mēs jau esam uzsākuši finanšu revīzijas par šo gadu, un šo finanšu revīziju ietvarā mēs vērtēsim arī līdzekļu izlietojumu veselības aprūpes jomā, un noteikti būs arī secinājumi par šogad iztērētajiem līdzekļiem.

Visbeidzot. Jā, runājot par opozīciju, noteikti Valsts kontroles darbs varētu būt ļoti interesants opozīcijai, un daudzās valstīs opozīcijai tā ir medusmaize, ko Valsts kontrole piedāvā, jo tā ir iespēja tad arī izmantot šo rezultātu un prasīt atbildību gan opozīcijai, gan pozīcijai... no izpildvaras... un caur šo īstenot arī parlamentāro kontroli.

Tās - tādas manas ātrās reakcijas.

Vēlreiz paldies par komentāriem.

Un, tā teikt, uz turpmāku sadarbību!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (Neatkarīgie).

Labdien, Latvijas sabiedrība! Labdien, Latvijas Republikas valsts kontrolieri un kolēģi! Klausoties šo Saeimas sēdi, mani nepamet sajūta, ka mēs daļēji atrodamies kaut kādā... 1970. gadā... Padomju Sociālistiskajā Republikā. Tik daudz slavas dziesmu - cik viss ir skaisti un

brīnišķīgi! Un tas notiek laikā, kad mēs esam pasaulē pirmajā vietā... ar negatīvu zīmi - pasaulē pirmajā vietā... attiecībā uz to, kas notiek slimnīcās.

Tas notiek laikā, kad... Pēdējos divos gados Latvijas veselības aprūpei... Kovidslimnieku ārstēšanā (es īpaši uzsveru - kovidslimnieku ārstēšanā!) esot it kā ieguldīti 500 miljoni eiro - pusmiljards eiro -, bet tikai simt gultasvietas ir izveidotas. Mums stāv tukša "Linezera" slimnīca, kurā ir iespējams apkalpot 14 tūkstošus cilvēku. Nekas tur nenotiek.

Simt gultasvietas?! Mums trūkst ārstu, mums trūkst medmāsu, mums trūkst visa kā. Mums nav iepirkti skābekļa baloni, mums nav iepirkti monoklonālie būsteri agrīnās ārstēšanas stadijai. Un mēs lielām Valsts kontroli? Par ko? Piecsimt miljoni ir izzagti. Kovida ārstēšanai... Katrā ziņā tie nav ieguldīti kovidslimnieku ārstēšanā. Un Valsts kontrole par to principā nav cēlusi nekādu acīmredzamu traci. Neko tādu, kas patiesībā dotu rezultātu.

Tas ir līdzīgi, kā Valsts ieņēmumu dienests... Uztaisa 6856 auditus un iekasē 70 miljonus. Atlaižot visus tos Valsts ieņēmumu dienesta darbiniekus, valstij ieguvums būtu lielāks nekā tas 71 miljons. Līdzīgi ir ar Valsts kontroli šobrīd.

Es Irkļa kungam ieteiktu pārgriezt nabas saiti, kas viņam ir ar VIENOTĪBU. Saprast, ka VIENOTĪBAS laiks tuvojas izskaņai, un sākt tiešām kā valsts kontrolierim kontrolēt to... Cik nenormāla zagšana ir bijusi pēdējos divus gadus!

Kopumā Latvija ir aizņēmusies četrus miljardus, un mēs esam pēdējā vietā... Četrus miljardus! Tie ir notriekti, apēsti, un mēs neesam faktiski neko paliekošu, vērtīgu izdarījuši Latvijas Republikā. No šiem četriem miljardiem 500 miljoni ir bijuši tieši tai nozarei, kuras dēļ lielākā daļa Latvijas sabiedrības pēc pulksten astoņiem vakarā nedrīkst iziet no mājām. Ja kādi tad atrodas ārā, viņus par to soda.

Šie nozagtie 500 miljoni ir iemesls tam, kāpēc daudzus atlaiž no darba šodien vai atlaidīs pēc 15. novembra. Šo nozagto 500 miljonu dēļ ir bēdu un asaru stāsti daudzās ģimenēs, bet Valsts kontrole neko nav darījusi šajā sakarā. Valsts kontrole faktiski ir darbojusies kā VIENOTĪBAS piesegs šos pēdējos divus gadus. Un tas pats masku iepirkums vai medicīnisko līdzekļu iepirkums... Nu ar ko tad tas ir beidzies? Ne ar ko.

Es aicinu visus, kuri skatās šo Saeimas sēdes tiešraidi, padomāt par šiem jautājumiem - vai Valsts kontrole ir pievērsusi pietiekamu uzmanību attiecīgajai lietai, un vai Irkļa kungs, kuram ir bijusi vēsturiska saistība ar VIENOTĪBU... patiesībā ir bijis nevis īsts valsts kontrolieris, bet VIENOTĪBAS kā politiskas organizācijas piesegs.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Debates turpināsim pēc pārtraukuma.

Vēl deputātu reģistrācija. Reģistrācija noslēgusies.

Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre Dagmāra Beitnere-Le Galla.

Sēdes vadītāja. Labdien, godātie kolēģi! Turpinām sēdi pēc pārtraukuma.

Turpinām debates par Latvijas Republikas Valsts kontroliera ziņojumu par Valsts kontroles darba rezultātiem 2020. gadā.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam. Lūdzu! *(Pauze.)*

Zariņa kungs, jūs nedzirdam, neredzam. *(Pauze.)*

Zariņa kungs, jūs nedzirdam un neredzam.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Kasparam Ģirģenam. Lūdzu!

K. Ģirģens (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labdien, cienījamie kolēģi! Skatos - Ivars jau ir pieteicies. Dosim, protams,viņam iespēju vēlreiz runāt.

Runājot par 2020. gadu un par šo pandēmiju, kura Latvijā iestājās, es vēlētos teikt, ka tad jau pašā sākumā bija skaidrs, ka šis varētu būt ļoti labs veids, kā politiķiem veikt dažādu veidu iepirkumus, kurus grūti būs atklāt.

Un tādēļ, lai varētu saņemt dažādu veidu informāciju, cik pamatoti tie tika veikti, jau 2020. gadā arī personīgi rakstīju Ministru kabinetam vēstuli ar aicinājumu publicēt visus šos izdevumus, lai tas, kā šī nauda tiks tērēta, būtu pārskatāmi un caurskatāmi. Vērsos arī pie valsts kontrolieres, bijušās valsts kontrolieres, Elitas Krūmiņas ar aicinājumu piedalīties kaut vai katrā sēdē Ministru kabinetā... Ministru kabineta sēdēs vai arī šajās pašās darba grupās; vērsos ar aicinājumu kontrolēt un ar savu padomu neskopoties un novērst iespējamās nelikumības, kuras varētu notikt.

Diemžēl šobrīd, kad pagājis jau vairāk nekā gads kopš šiem ierosinājumiem, es teiktu, ka nekas no tā visa nav īsti darbojies. Kā piemēru tam mēs varam minēt kaut vai šos iepirkumus.

Mēs varam ieiet mājaslapā *covid19.gov.lv* un mēģināt pārliecināties, kā ir iztērēti šie miljardi vai kaut vai šie paši 100 miljoni, bet, visticamāk, jūs pārliecināsieties tikai par pāris miljoniem, kuri ir iztērēti. Proti, 2021. gadā pēdējie ieraksti ir tikai maijā. Šajā, 2021., gadā ir publicēti tikai pāris ieraksti - par pāris miljoniem. Rodas jautājums - kur ir iztērēta pārējā nauda?

Varam ieiet arī Aizsardzības ministrijas mājaslapā un ieskatīties šajos iepirkumos, un aina, kas tur paveras, ir pilnīgi līdzīga, tieši tāda pati. Mēs nevaram pārliecināties, kur ir iztērēta šī nauda. Un, publiski izskanot faktiem par šiem 80 miljoniem... ka par tiem ir tikts tikai pie 120 gultām, arī par tiem mēs nevaram pārliecināties, vai tā ir taisnība vai nav.

Tādēļ es joprojām... arī vakar komisijas sēdē aicināju Valsts kontroli, īpaši valsts kontrolieri Irkļa kungu, no kura visvairāk ir atkarīgs, kā Valsts kontrole strādās, pārņemt šo vadību aktīvāk savās rokās un sākt beidzot publiski paust informāciju par to, kur visa šī nauda ir aizgājusi. Un šobrīd - nevis tikai par to finansiālo pusi, par to, cik pareizi ir sakārtoti šie dokumenti, bet gan... vairāk - par to lietderību.

Cik lietderīgi ir iztērēta šī nauda? Jo ņemam šo pašu piemēru... ir tās 120 gultas, bet mēs redzam, ka jau šajās dienās ir atkārtoti pieprasīti - papildus! - vairāk nekā trīs miljoni eiro, lai izveidotu jaunas gultasvietas. Atkal ir nepieciešami naudas līdzekļi! Jau izdomāta jauna shēma - par šiem

antigēnu testiem, kurus veiks, ieejot ārstniecības iestādēs; tam būs nepieciešami vēl apmēram pieci miljoni katru mēnesi.

Tā aizdomu ēna kļūst arvien lielāka un lielāka - ka tiek lobēti atsevišķi uzņēmēji... un tāpat arī... uzņēmēji, kuriem nav bijis iepriekšējas pieredzes dažādos iepirkumos, pēkšņi kļūst, var teikt, par miljonāriem.

Tādēļ es joprojām Irkļa kungu aicinātu uzņemties šo - būt drosmīgam un sākt kontrolēt, piedalīties katrā sanāksmē un publiski informēt iedzīvotājus par to, kur šī nauda ir aizgājusi, jo šobrīd tas viss izskatās pēc tīrākās afēras.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam. Lūdzu!

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien visiem! Pieņemot, ka Saeimā šīs debates par valsts kontroliera ziņojumu tiek rīkotas ne jau vienkārši priekš tā, lai mēs šeit varētu nodarboties ar politisku retoriku, bet arī tādēļ, lai mēs varētu izmantot šo iespēju kā instrumentu likumdevēja un Valsts kontroles sadarbības veidošanai... likumdevēja iespēju palīdzēt Valsts kontrolei ieraudzīt tās jomas, kurās jo īpaši būtu nepieciešama Valsts kontroles uzmanība un rīcība, es pieskaršos pāris konkrētām lietām, un man būs pāris konkrētu priekšlikumu Valsts kontroles turpmākajai darbībai, kuri, manuprāt, ir ļoti svarīgi visai Latvijas sabiedrībai un arī pašai Valsts kontrolei, lai pierādītu, ka tā tiešām ir neatkarīgs, no varas neatkarīgs, orgāns, kurš spēj kompetenti vērtēt esošo situāciju. Proti, pieskaršos vienai ļoti konkrētai jomai, ar kuru es profesionāli strādāju jau daudzus gadus.

Valsts kontrole savā ziņojumā pamatoti ir atzīmējusi, ka attiecībā uz tā saucamās zaļās enerģijas atbalstu ir tikusi piemērota nesamērīga, neadekvāta, pārāk dāsna atbalsta politika. Diemžēl, profesionāli sekojot esošajai situācijai līdzi, es varu teikt, ka principiālas izmaiņas nav veiktas. Šī, esošā, valdība, Kariņa valdība, turpina OIK afēru, paceļot tās piesegu nu jau vēl nebijušā līmenī, pat pārkāpjot likumā noteikto.

Tāpēc man ir konkrētas lietas, ko... Es aicinu izvērtēt, kā ir ar esošo ietvaru pašlaik, lai tā nebūtu tikai tukša politiskā retorika, ko mēs šeit, Saeimā... paceļam. Un visi opozīcijas centieni... Tiek norādīts, ka opozīcija nodarbojas ar politisko retoriku. Tāpēc es aicinu Valsts kontroli: izvērtēt pirmām kārtām esošo ietvaru šai zaļajai, atjaunojamajai enerģijai - kāds tas ir izveidots - un konkrēto rīcību, darbības, ko ir veikusi Ekonomikas ministrija.

Konkrēti. Tātad: ja mēs runājam par ietvaru, tad... Parlaments, likumdevējs, ir pieņēmis grozījumus Elektroenerģijas tirgus likumā, kuri paredzēja Ministru kabinetam uzdevumu - izstrādāt konkrētus Ministru kabineta noteikumus gan attiecībā uz pārkompensācijas novēršanu, gan arī attiecībā uz lietderīgās siltumenerģijas izmantošanu, attiecībā uz vienoto tehnoloģisko ciklu un daudzām citām konkrētām lietām, kuras tagad šeit neuzskaitīšu. Būtu nepieciešams Valsts kontrolei pārliecināties, vai šie Ministru kabineta noteikumi ir izstrādāti, pieņemti un vai tie atbilst tam likumdošanas garam, tam mērķim... tam, ar kādu mērķi likumdevējs to bija veidojis.

Ja runājam par konkrētām darbībām, es aicinu izvērtēt, kādas konkrētas darbības Ekonomikas ministrija ir veikusi pēc tam, kad tika īstenotas reālas... elektroenerģijas... pārbaudes. Proti, 2018.

un 2019. gadā elektroenerģijas publiskais tirgotājs veica profesionālas, reālas OIK staciju pārbaudes. Šie ziņojumi tika iesniegti Ekonomikas ministrijai. Izskatot šeit, parlamentā, mēs uzskatāmi, ar faktiem, pierādījām, ka Ekonomikas ministrija... lai gan šīs pārbaudes tikušas veiktas, atbilstīga reakcija uz šo pārbaužu rezultātiem nesekoja, netika īstenota. Un mēs ar faktiem pierādījām, ka šajās pārbaudēs reāli, dokumentāli ir fiksētas krāpniecības, kuras... liecina par sevišķi lieliem apmēriem... uz kurām Ekonomikas ministrija nekādi nebija reaģējusi vai bija reaģējusi tādā veidā, lai šīs krāpniecības tiktu nevis novērstas, bet piesegtas.

Un es aicinu tagad izvērtēt. Viens - kāda ir bijusi Ekonomikas ministrijas rīcība attiecībā uz šiem pārbaužu protokoliem, pārbaužu rezultātiem.

Otra lieta. Mēs, likumdevējs, bijām likumā paredzējuši Ekonomikas ministrijai pienākumu iesniegt Saeimai ziņojumu par šo OIK staciju darbības rādītājiem par pēdējiem trim gadiem. Un šeit atkal es aicinu Valsts kontroli pārbaudīt, kādu rīcību Ekonomikas ministrija ir veikusi, veidojot šo ziņojumu, un... šinī ziņojumā atklātajiem faktiem... reaģēt uz šiem atklātajiem faktiem. Jo šeit jebkuram cilvēkam, kurš daudzmaz profesionāli orientējas šajos jautājumos, burtiski dažu sekunžu laikā ir acīmredzami... redzot šos datus... ka šajā ziņojumā ir konstatētas krāpniecības sevišķi lielos apmēros. Mēs runājam par daudziem, daudziem miljoniem. Kādu rīcību Ekonomijas ministrija ir veikusi, lai šīs krāpniecības... lai reaģētu uz šiem faktiem?

Paralēli es aicinu izvērtēt Ekonomikas ministrijas un šīs valdības rīcības atbilstību likumā noteiktajam, pieņemot Ministru kabineta noteikumus - noteikumus Nr. 560 un Nr. 561 -, kuros tātad... Kas ir interesanti? Šis ziņojums, kas ministrijai bija jāiesniedz Saeimai, bija jāiesniedz līdz oktobrim... pagājušā gada oktobrim. Pagājušā gada septembrī Ekonomikas ministrija piedāvāja valdībai veikt Ministru kabineta noteikumos grozījumus, kuri aizliedz, ierobežo tiesības atgūt šo izkrāpto atbalstu, kas... būs par iepriekšējiem gadiem... kurš parādās šinī ziņojumā.

Es aicinu Valsts kontroli izvērtēt šo Ministru kabineta noteikumu atbilstību likumdošanas garam, un konkrēti - par to, kā...

Sēdes vadītāja. Zariņa kungs, jūsu runas laiks beidzies. Vai vēlaties pagarinājumu?

I. Zariņš. Apvienojiet.

Sēdes vadītāja. Lūdzu! Jūsu laiki apvienoti.

I. Zariņš. Tātad: es aicinu Valsts kontroli īpaši izvērtēt šo Ministru kabineta noteikumu regulējumu attiecībā uz iespēju atgūt šos līdzekļus... šo nepamatoto, nelikumīgo atbalstu.

Tādā veidā... ir uztaisīts šis veids, kā apiet likumdevēja gribu atgūt šo nepamatoti samaksāto atbalstu par daudziem gadiem, kas ir bijis un kas ir vērtējams miljonos.

Tātad ko es vēlos pateikt. Ir acīmredzami, ka šī Kariņa valdība, pretēji tautai solītajam un rakstītajam savā valdības deklarācijā, pašlaik nodarbojas ar šīs afēras piesegšanu nu jau pretlikumīgā veidā, kā to nekad neviens vispār nav darījis. Par to jūs varat pārliecināties, izejot cauri šiem konkrētajiem faktiem, ko es minēju, gan attiecībā uz likumdošanas ietvaru (Ministru kabineta noteikumi), gan uz Ekonomikas ministrijas veiktajām rīcībām, jo sevišķi izvērtējot, kā šīs Kariņa valdības izveidotie Ministru kabineta noteikumi palīdz vai pašlaik patiesībā traucē Būvniecības valsts kontroles birojam reaģēt uz atklātajām krāpniecībām un pārkāpumiem un attiecīgi arī... likt tos kompensēt.

Ir acīmredzami, ka šie noteikumi ir speciāli izveidoti tā, lai Būvniecības valsts kontroles birojam pēc iespējas tiktu sasaistītas rokas un pēc iespējas grūtāk būtu konstatēt šīs acīmredzamās krāpniecības. Protams, ļoti svarīgs ir fakts arī par jau atklātajām krāpniecībām, kas ir fiksētas "Enerģijas publiskā tirgotāja" pārbaudes ziņojumos un ziņojumā Saeimai. Tātad šie ir konkrēti piefiksēti fakti, par kuriem būtu... jāizvērtē, vai atbildīgās Ekonomikas ministrijas amatpersonas ir atbilstoši reaģējušas uz šiem atklātajiem faktiem. No savas puses...

Sēdes vadītāja. Zariņa kungs, jums laiks tagad ir beidzies. Paldies par dalību debatēs.

Vārds deputātam Edgaram Tavaram. Lūdzu!

E. Tavars (ZZS).

Cienījamā sēdes vadītāja! Godātie kolēģi! Par valsts kontroliera ziņojumu par Valsts kontroles darba rezultātiem 2020. gadā, es domāju, nekādu pārsteigumu nevienam nebija. Mēs dzirdējām tiešām vienu sausu runu par metodiku, saskaņā ar kuru strādā Valsts kontrole, un citstarp par iepriekšējā kontroliera darba laikā paveikto.

Bet tas, ko man tiešām gribējās dzirdēt... Pirmām kārtām man gribējās dzirdēt, saklausīt to, kas varētu kliedēt bažas... Laikā, kad valsts kontrolieris stājās amatā, tika norādīts, ka valsts kontrolieris pārstāv varas partijas, ne tikai partiju VIENOTĪBA, bet citstarp arī politisko spēku, kas šobrīd atbild par veselības jomu un arī par iekšlietu jomu, kurā... mēs dzirdam un redzam faktiski, ka valstī šobrīd ir ne tikai ārkārtas stāvoklis, bet, kā mediķi saka, arī kara stāvoklis.

Tiešām prasījās dzirdēt operatīvo informāciju par to, kādas revīzijas šobrīd tiek veiktas šajos resoros, bet, ieejot arī Valsts kontroles mājaslapā, viss, kas šobrīd saistās ar Covid-19 pandēmijas pārbaudēm, - tās ir divas pārbaudes: pārbaude pašvaldībām par to izsniegto aizdevumu atbilstību Covid-19 ietekmes mazināšanai un saistībā ar uzņēmējiem - par diviem atbalsta pasākumiem nodokļu maksātājiem (PVN pārmaksu gadījums un PVN atmaksas paātrinātā kārtība). Bet mēs neredzam, ka šobrīd notiktu nopietna, operatīva Valsts kontroles rīcība saistībā ar veselības jomu, ko citstarp arī kolēģi - iepriekšējie runātāji - norādīja: gan par šiem simtiem miljonu, kuri šobrīd tiek tērēti, par to lietderību, gan par to, cik šīs preces un pakalpojumi maksāja vasarā, cik tie maksā šobrīd. Tie ir divarpus reižu dārgāki, nekā tiek iepirkti. Par šo atbildību mēs neko nedzirdējām.

Negribētos sagaidīt nākamo gadu, kad tiešām būs veiktas... šīs pārbaudes būs noslēgušās un teiks, cik viss bija slikti. Tad jau mēs būsim zaudējuši milzīgi daudz nodokļu maksātāju naudas, sabiedrība būs cietusi... sabiedrība ir sašķelta, un jo īpaši veselības jomā šobrīd ir ārkārtīgi, ārkārtīgi smagi ar infrastruktūru.

Ko ir darījusi valdība visu šo vasaru... kad, pienākot rudenim, kārtējam vilnim, smagam vilnim, pandēmijas vilnim... kad šo līdzekļu izlietojums nav bijis mērķtiecīgs un efektīvs, un lietderīgs... mēs dzirdam, ka pietrūkst infrastruktūras... gultasvietu pietrūkst. Šeit vistiešākajā mērā būtu līdzatbildīga arī Valsts kontrole, kas tiešām meklētu, kur ir problēmas, akurāt visai sabiedrībai aktuālas problēmas. Lai tiešām noņemtu bažas par to, ka Irkļa kungs ir VIENOTĪBAS un Attīstībai/Par! iecelts valsts kontrolieris, kas zināmā mērā piesegtu... Es ceru, ka tas tā nav, un es ļoti ceru, ka es tai skaitā būšu kļūdījies; ka Valsts kontrole tiešām operatīvi iesaistīsies lietās, kas ir vitāli svarīgas visai Latvijai, un nāks ar starpziņojumiem, ja nepieciešams, regulāri uz Saeimu un ziņos jau par atklāto pašreizējā gadā, un nāks ar iniciatīvām, nevis pēc gada vai pēc pusotra gada mēs dzirdēsim kādu pārskatu, cik viss ir bijis labi un cik viss ir bijis slikti.

Mēs varam iepazīties Valsts kontroles mājaslapā ar ministriju pārskatu pareizību, pārbaudēm un ar visu kaut ko, bet mēs neredzam to, kas ir visaktuālākais - šobrīd, operatīvi, tagad valstī. Neskaitīsim, kā saka, mirušos vai zaudējumus tad, kad viss būs beidzies. Mums ir iespēja ļoti daudzas lietas vērst par labu jau tagad.

Tāpēc es tiešām aicinu Valsts kontroli mērķtiecīgi iesaistīties procesos un aktualitātēs, kuras ir šobrīd, kur notiek milzīga naudas resursu tērēšana, lai ziņojumos pēc gada mēs varētu dzirdēt to, ka ir izdevies operatīvi novērst, nevis konstatēt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam. Lūdzu!

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Paldies. Labdien, kolēģi! Turpinot Zariņa kunga un Tavara kunga teikto. Trīs lietas, kurām, man liekas, Valsts kontrolei vajadzētu pievērst lielāku uzmanību.

Pirmā lieta ir valsts pārvaldes iekārtas optimizācija. Par to jau valsts kontrolieris daļēji minēja, runājot par sociālās politikas īstenošanu, runājot par daudzveidīgajām datubāzēm un reģistriem, to savienotību un savietojamību, un izmantošanas efektivitāti, un tā tālāk.

Otrā lieta. Darbs ar trauksmes cēlējiem. Es domāju, ka nevis Valsts kancelejai, bet Valsts kontrolei būtu jāspēlē noteicošā loma šinī jomā, jo tas ne tikai iesaistītu sabiedrības aktivitātes... pārbaudēs, bet arī veicinātu pašas kontroles efektivitāti.

Un trešā lieta. Es domāju, ka, atklājot dažādu veidu trūkumus, vienlaikus ir ļoti svarīgi, lai Valsts kontrole vairāk popularizētu arī labās prakses piemērus. Tas ir ārkārtīgi svarīgi, lai parādītu, ka valsts pārvalde balstās ne tikai uz trūkumiem, bet tā balstās arī uz labas prakses piemēriem, kas ir ārkārtīgi svarīgi gan priekš citiem... Tā ir labas pieredzes multiplikācija... Un vispār tas varētu veicināt valsts pārvaldes efektivitātes kāpinājumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Ralfam Nemiro. Lūdzu!

R. Nemiro (Neatkarīgie).

Labdien, cienījamā sēdes vadītāja! Kolēģi! Valsts kontrolieri! Liels paldies par ziņojumu. Atsevišķos gadījumos... Diezgan daudz kas principā ir bijis nojaušams, pateicoties Publisko izdevumu un revīzijas komisijā notiekošajām debatēm... tas arī tiek analizēts.

Šajā gadījumā es vēlētos pievērst uzmanību divām lietām, kas varētu būt tāda kā ceļamaize nākošajam periodam. Šobrīd mēs tuvojamies valsts budžeta izskatīšanas procedūrai, un mēs redzam, ka ļoti liela daļa no daudzām labajām, svarīgajām valstiskajām lietām, kuras mēs vēlēsimies realizēt, būs uz parāda. Šis parāds 13. Saeimas darbības laikā ir pieaudzis no 11 miljardiem eiro līdz 17 miljardiem eiro. Ko tas varētu nozīmēt? Ļoti vienkāršu lietu, protams, -

to, ka šis valsts parāds noteikti būs jāatmaksā mūsu nākošajām paaudzēm. Tādu mēs atstājam ceļamaizi mūsu nākamajām paaudzēm.

Tāpēc, lai mēs varētu pretendēt un cerēt uz to, ka mūsu nākamajām paaudzēm šī nauda nebūs jāatdod no saviem maciņiem, bet gan no nopelnītās naudas, manuprāt, pašā pamatā ir vajadzīgas investīcijas divos virzienos. Pirmkārt, tā ir izglītība. Un izglītības budžets, manuprāt, šobrīd nav atbilstoši liels. Tam būtu jābūt lielākam. Otrkārt, ieguldījumi mūsu ekonomiskajā attīstībā. Ir ļoti būtiski, lai mēs saliktu kopā šīs divas sadaļas: gudrs, izglītots Latvijas pilsonis, kas spēj nopelnīt naudu sev, savai ģimenei, lai attiecīgi samaksātu atbilstošus nodokļus.

Tā kombinācija, manuprāt, ir tas, uz ko mums būtu jāvirzās. Es lūdzu jums pievērst uzmanību, kā tas tiek realizēts un vai tas sasniedz mērķus.

Otra lieta, kas būtu ļoti būtiska, kurai arī vajadzētu pievērst uzmanību, - tā ir transporta enerģētika. Transporta enerģētikas gadījumā mēs esam uzņēmušies ļoti lielus, ambiciozus mērķus. Šī nozare ir izkaisīta, man liekas, apmēram pa piecām ministrijām, viena tāda īsti atbildīgā nav, tāpēc, ja mēs nesasniegsim šos ambiciozos mērķus, valstij noteikti nāksies rēķināties ar ļoti lieliem izdevumiem saistībā ar attiecīgu soda naudas maksāšanu. Turklāt tik ilgi, kamēr mēs šos mērķus sasniegsim. Līdz ar to no tādas finanšu līdzekļu izlietošanas perspektīvas šeit ir ļoti daudz, ko darīt, un ir ļoti daudz, kam pievērst uzmanību.

Jūs, valsts kontroliera kungs, savā ziņojumā daudz uzmanības pievērsāt arī krīzes pārvaldībai. Un krīzes, kā vienmēr, parāda gan iespēju, respektīvi... uzlabot kādas lietas, kas nav bijušas īsti pareizi veiktas, gan identificēt kļūdas.

Šajā gadījumā ļoti lielas problēmas mēs varam identificēt tieši pārvaldības un koordinācijas aspektā. Ļoti daudz dažādu jautājumu rodas, vai institūcijas nedublē viena otras funkcijas, vai šī starpresoru jeb, vēl precīzāk, pārresoru koordinācija ir bijusi pietiekoši augstā līmenī. Tāpēc šobrīd mums ir Vakcinācijas projekta nodaļa, kura kaut ko koordinē, mums ir Pārresoru koordinācijas centrs, visādas vadības grupas, kas kaut ko koordinē. Līdz ar to šis jautājums ir arī par pārvaldības pareizu... izdarīšanu.

Lūdzu tam pievērst uzmanību, un lai jums veicas darbā!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vārds valsts kontrolierim Irkļa kungam. Lūdzu! *(Pauze.)*

Irkļa kungs, mēs jūs nedzirdam. *(Pauze.)*

Tehniskais pārtraukums piecas minūtes.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre
Dagmāra Beitnere-Le Galla.

Sēdes vadītāja. Irkļa kungs, lūdzu pieteikties. Vārds valsts kontrolierim Rolandam Irklim. Lūdzu!

R. Irklis (valsts kontrolieris).

Vēl pēdējais mēģinājums. Es ceru, ka tagad mani var dzirdēt?

Sēdes vadītāja. Dzirdam, jā. Lūdzu!

R. Irklis. Vēlreiz liels paldies deputātiem par izteiktajiem komentāriem. Tik tiešām, manuprāt, šis ziņojums ir viens no iemesliem, lai uzklausītu deputātu viedokli un redzējumu par Valsts kontroles darbu, tā ka tiešām liels paldies par to visu.

Runājot par revīziju tēmām un šajā gadījumā konkrēti par kovida naudu pārbaudēm, vēlreiz vēlos akcentēt, ka pagājušajā gadā... attiecībā uz 2020. gadu Valsts kontrole ļoti visaptveroši pārbaudīja tēriņus, kas ir saistīti ar kovida krīzi, vairāk nekā 90 procentus no visiem tēriņiem, kas bija aptuveni *(Nav saklausāms.)*... eiro apmērā. Šogad, plānojot finanšu revīzijas, mēs arī plānojam pievērsties šiem aspektiem un ir noteikti jautājumi, kurus mēs padziļināti vērtēsim. Tas, ka to nevar vēl redzēt mājaslapā, ir normāli, jo šīs pārbaudes tiek veiktas finanšu revīziju ietvaros. Uzsāktās finanšu revīzijas Valsts kontroles mājaslapā *(Nav saklausāms.)*... ka tur apakšā ir arī pārbaudes, kas ir saistītas tieši ar kovidu.

Runājot par OIK, ko Zariņa kungs pieminēja, tad faktiski atbalsts zaļajai enerģijai tika vērtēts vēl nesenā revīzijā, kura tika publiskota šī gada pašā sākumā, tātad vēl Elitas Krūmiņas laikā. Tur bija daudzi secinājumi arī saistībā ar uzraudzību un ieteikumi. Sagaidām uzlabojumus šajā jomā. Vienlaikus ir arī vairāki kriminālprocesi uzsākti... amatpersonu... saistībā ar uzraudzības veikšanu. Ceram, ka tie procesi sakārtosies, un tas, ko Valsts kontrole pilnīgi noteikti darīs, - mēs sekosim līdzi ieteikumu ieviešanai, un arī pastāv iespēja veikt bez tā *(Nav saklausāms.)*... Tā ka paldies arī par šiem ieteikumiem.

Visbeidzot tāds papildu komentārs par to, kā tad mēs kā Valsts kontrole nonākam līdz revīziju tēmām. Šeit es, iespējams, nedaudz mainu to pieeju, kā tas ir darīts agrāk. Revīziju tēmu izvēlēs ļoti cenšos iesaistīt pilnīgi visus padomes locekļus, jo Valsts kontrole ir koleģiāla institūcija, un tieši tādā veidā es šobrīd arī vadu Valsts kontroli. Svarīgākos jautājumus, svarīgākos lēmumus mēs pieņemam kopīgi. Šis ir arī veids, kā garantēt to, ka Valsts kontrole ir neatkarīga institūcija, jo, pieņemot lēmumus kopīgi, izdiskutējot tos atklāti, mēs varam atklāti komunicēt ar sabiedrību, ar parlamentu. Tas lielā mērā arī ir Valsts kontroles viens no neatkarības primāriem stūrakmeņiem. Es apsolu deputātiem, ka šāda pieeja tiks turpināta, valsts kontrolieris viens pats nebūs tas, kurš pieņem *(Skaņas defekts.)*... revīziju tēmām.

Vēlreiz paldies visiem deputātiem par ieteikumiem *(Skaņas pārrāvums.)*...

Sēdes vadītāja. Paldies, Irkļa kungs. Mēs atkal zaudējam skaņu un sakarus ar jums. Paldies, Irkļa kungs, par ziņojumu.

Tātad mēs esam izskatījuši šodienas darba kārtības pirmo sadaļu.

Darba kārtībā - "Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana".

Deputāti Ainars Latkovskis, Anda Čakša, Rihards Kozlovskis, Inese Lībiņa-Egnere, Arvils Ašeradens, Raivis Dzintars, Atis Lejiņš, Juris Pūce, Kārlis Šadurskis un Dagmāra Beitnere-Le Galla ir iesnieguši lēmuma projektu **"Par deputāta Ata Lejiņa atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par šo lēmuma projektu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu, balsosim! Par - 77, pret - 1, atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Deputāti Ainars Latkovskis, Anda Čakša, Rihards Kozlovskis, Inese Lībiņa-Egnere, Arvils Ašeradens, Raivis Dzintars, Atis Lejiņš, Juris Pūce, Kārlis Šadurskis un Dagmāra Beitnere-Le Galla ir iesnieguši lēmuma projektu **"Par deputāta Ata Lejiņa ievēlēšanu Ārlietu komisijā"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par šo lēmuma projektu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu, balsosim! Par - 77, pret - 1, atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Deputāti Ainars Latkovskis, Anda Čakša, Rihards Kozlovskis, Inese Lībiņa-Egnere, Arvils Ašeradens, Raivis Dzintars, Atis Lejiņš, Juris Pūce, Kārlis Šadurskis un Dagmāra Beitnere-Le Galla ir iesnieguši lēmuma projektu **"Par deputāta Kārļa Šadurska ievēlēšanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā"**.

Lūdzu zvanu! Balsosim par šo lēmuma projektu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu, balsosim! Par - 73, pret - 2, atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Godātie kolēģi, esam pie darba kārtības III sadaļas - "Likumprojektu izskatīšana".

Likumprojekts **"Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā"**, trešais lasījums.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā - deputāts Māris Kučinskis. Lūdzu!

M. Kučinskis (ZZS).

Labdien, cienījamie deputāti!

Uz trešo lasījumu neesam saņēmuši nevienu priekšlikumu.

Lūdzu atbalstīt likumprojektu trešajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies par ziņojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 61, pret - 15, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Iepakojuma likumā"**, otrais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāte Janīna Kursīte. Lūdzu!

J. Kursīte (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labdien, kolēģi! Skatām likumprojektu "Grozījumi Iepakojuma likumā" (Nr. 1154/Lp13).

Uz otro lasījumu tika saņemti trīs priekšlikumi.

1. - deputāta Ivara Zariņa priekšlikums. Komisija lēma šo grozījumu, kas skar 18.^{6} panta redakciju, atstāt pirmā lasījuma redakcijā un neatbalstīt deputāta Zariņa priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Sākam debates.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam. Lūdzu!

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien visiem! Es gan būtu aicinājis ziņotāju atgādināt to, ka... Pirmām kārtām jau arī kā komisijas sekretārs... kad ziņojat, jums arī ir jāpasaka par priekšlikuma būtību - par ko ir šis priekšlikums. Tātad priekšlikums ir, manuprāt, aktuāls un atbalstāms, un es paskaidrošu, kāpēc.

Šis priekšlikums ir par to, cik ilgā laikā depozīta sistēmas operatoram ir jānorēķinās ar tirgotāju par tām pudelēm, ko ir nodevis, - taru, ko ir nodevis tirgotājs depozīta operatoram. Proti, ir depozīta maksa, un cik ilgā laikā šī depozīta maksa ir jāatgriež par operatoram nodoto depozītu.

Kur veidojas esošās situācijas absurds, ko, manuprāt, arī līdz galam nesaprot komisijas locekļi, jo diemžēl sēdē tika ļoti dīvaini šis jautājums iztirzāts... tātad situācija ir šāda. Ir depozīta operators, kas ir monopolists un kas nosaka spēles nosacījumus. Pašlaik likums ir izveidots tā, ka šim monopolistam ir iedota iespēja tirgotājiem, kuri savāc... kuriem ar likumu ir uzlikts pienākums savākt depozīta taru un, savācot šo depozīta taru, samaksāt klientam depozītu, pašiem pēc tam gaidīt, kad depozīta operators atdos šo depozīta naudu viņiem. Tas, kas piedāvāts manā priekšlikumā, - ka jānosaka konkrēts termiņš, cik ilgā laikā to var izdarīt, piedāvājot piecas dienas. Piecu dienu laikā operatoram, šim monopolistam, jānorēķinās ar tirgotājiem.

Šis mans priekšlikums nāca tieši no mazajiem tirgotājiem, jo viņi redz šeit nesamērojamu slogu savai darbībai. Iedomājieties, kādam lauku veikaliņam, kurā nodod šo depozīta taru, par to ir jāsamaksā depozīts, savukārt operators saskaņā ar likumā esošo, pašlaik noteikto kārtību... var sanāk tā, ka vispār maksās pēc vairāk nekā mēneša, maksimums var sanākt pat 51 diena, bet šim veikaliņam būs jāgaida, lai operators atbrīvo to naudu, kas veikaliņam sen jau pienākas. Tas arguments, kāpēc šis priekšlikums tika noraidīts, - jo operators teica: "Jā, bet mums būs neērti, mums tik daudz visiem būs jāmaksā, mums nav sistēma izveidota."

Kolēģi! Johaidī! Par ko mēs pašlaik runājam?! Tātad - un šeit es pirmām kārtām vēršos pie saviem kolēģiem no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas -, iespējams, jūs paši tikāt maldināti, tāpēc ka šī operatora vietā uzstājās viens no ražotājiem, kurš šo operatoru ir veidojis. Tad dotajā gadījumā jūs aizstāvējāt nevis mūsu ražotāju intereses, bet viena mākslīgi izveidota monopola intereses pret visiem pārējiem Latvijas uzņēmējiem, kuri atrodas tirgus apstākļos un kuri nebūtu jādiskreditē tāpēc, ka šis monopolists pašlaik nav spējis, nav bijis ieinteresēts piestrādāt pie tā, lai būtu efektīvāka un ātrāka norēķinu sistēma.

Manuprāt, tas būtu mūsu pienākums kā likumdevējam - ielikt pašlaik likumā šādu skaidru ietvaru. Manuprāt, dot piecas dienas monopolistam, lai viņš norēķinās par šo depozīta maksu ar tirgotājiem, ir pietiekami liels termiņš.

Es aicinātu tāpēc atbalstīt manu priekšlikumu un iedibināt šādu kārtību, kas būtu tikai taisnīga un liktu šim monopolistam attiecīgi veikt nepieciešamos ieguldījumus, lai šādu norēķinu sistēmu nodrošinātu.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Lūdzu, vai komisijas vārdā ko bildīsiet, Kursītes kundze?

J. Kursīte. Jā, komisijā tiešām bija asas debates, bet komisijas vairākums nobalsoja "pret" priekšlikumu, jo paredz arī slēgt līgumu un tanī atrunāt citus noteikumus, tāpēc netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputāta Zariņa priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 35, pret - 43, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Kursīte. 2. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Mēs izslēdzam 18.^{6} pantā vārdus "pēc depozīta iepakojuma saņemšanas". Tas arī diezgan daudz ko atrisina. Komisijā tika atbalstīts.

Lūdzu atbalstīt 2. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Kursīte. 3. - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Artūra Toma Pleša priekšlikums. Izslēdz 22. panta pirmo daļu. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Kursīte. Lūdzu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Iepakojuma likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 78, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Kursīte. Šā gada 4. novembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad termiņš priekšlikumiem - šā gada 4. novembris.

Likumprojekts **"Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā"**, otrais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāte Janīna Kursīte. Lūdzu!

J. Kursīte (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labdien vēlreiz, kolēģi! Skatām likumprojektu "Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā" (Nr. 1121/Lp13).

Uz otro lasījumu tika saņemti trīs priekšlikumi.

1. - zemkopības ministra Kaspara Gerharda priekšlikums. Papildina likumu ar 21.^{3} pantu. Komisijā atbalstīts.

Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Kursīte. 2. - Juridiskās komisijas... Juridiskā biroja, piedodiet, priekšlikums. Arī komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Kursīte. 3. - arī Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Lūdzu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta ar lūgumu skaidrot priekšlikuma būtību.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 80, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Kursīte. Šā gada 11. novembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad termiņš priekšlikumiem - šā gada 11. novembris.

Likumprojekts **"Grozījums Sugu un biotopu aizsardzības likumā"**, otrais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Jānis Dūklavs. Lūdzu!

J. Dūklavs (ZZS).

Labdien, kolēģi! Strādājam ar dokumentu Nr. 1149/Lp13 - "Grozījums Sugu un biotopu aizsardzības likumā".

Mēs esam saņēmuši vienu priekšlikumu.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Attiecas uz 10. panta pirmo daļu, kur ir runa par līdzekļiem, kas paredzēti īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu dzīvnieku un migrējošo dzīvnieku nodarītajiem postījumiem... kārtību, kā var saņemt kompensāciju. Tāpēc Juridiskais birojs rosina papildināt likuma 10. panta pirmās daļas pirmo teikumu pēc vārdiem "būtiskiem postījumiem" ar vārdiem "Ministru kabineta noteiktajā apmērā". Priekšlikums ir atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Dūklavs. Paldies.

Līdz ar to visi priekšlikumi, precīzāk sakot, viens priekšlikums, kurš bija, ir izskatīts.

Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies par ziņojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums Sugu un biotopu aizsardzības likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 82,pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Dūklavs. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir šā gada 4. novembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad termiņš priekšlikumiem - šā gada 4. novembris.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā"**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāte Iveta Benhena-Bēkena. Lūdzu!

I. Benhena-Bēkena (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labdien, cienījamā Saeimas sēdes vadītāja un kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja Ministru kabineta iesniegto likumprojektu "Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā" (Nr. 1187/Lp13).

Likumprojekts ir izstrādāts, lai, pirmkārt, uzlabotu finanšu pārskatu informācijas salīdzināmību globālā mērogā (pilnveidotas finanšu pārskatu posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas normas atbilstoši starptautisko grāmatvedības standartu prasībām); otrkārt, uzlabotu pētniecības un attīstības statistikas datu iegūšanu, tai skaitā izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas resursus; treškārt, uzlabotu datu iegūšanu par būvniecības pakalpojumu sniegšanu, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas resursus, kas atvieglos valsts nodevas reģistrācijas darbībām būvkomersantu reģistrā administrēšanu; ceturtkārt, saskaņotu Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā un Komerclikumā ietvertās publikācijas prasības.

Komisijā likumprojekts tika atbalstīts, kā arī tiek lūgts piešķirt steidzamību.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu, balsosim! Par - 78, pret - 1, atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu ir atzīts.

I. Benhena-Bēkena. Aicinu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 82, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

I. Benhena-Bēkena. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir šā gada 3. novembris. Otrais lasījums - šā gada 11. novembrī.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir 3. novembris un izskatīšana Saeimas sēdē - 11. novembrī.

Godātie kolēģi! Līdz ar to esam izskatījuši 2021. gada 28. oktobra pirmās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtību.
Deputātu klātbūtnes reģistrācija. Tā ir noslēgusies.

Šo sēdi slēdzu. Kā jūs saņēmāt informāciju, Prezidijs ir izsludinājis 28. oktobra otro attālināto ārkārtas sēdi. Turpināsim pēc 15 minūtēm.
Sēdi slēdzu.

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas rudens sesijas 16. (attālinātā ārkārtas) sēde
2021. gada 28. oktobrī

Latvijas Republikas Valsts kontroliera ziņojums par Valsts kontroles darba rezultātiem 2020. gadā
(Dok. Nr. 4407)

- Ziņo — Valsts kontrolieris R. Irklis

- Debates
  - dep. R. Znotiņš
  - dep. I. Voika
  - dep. V. Valainis
  - Valsts kontrolieris R. Irklis
  - dep. A. Gobzems

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

- Debašu turpinājums
  - dep. K. Ģirģens
  - dep. I. Zariņš
  - dep. E. Tavars
  - dep. S. Dolgopolovs
  - dep. R. Nemiro
  - Valsts kontrolieris R. Irklis

Lēmuma projekts **"Par deputāta Ata Lejiņa atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas"** *(Nr. 772/Lm13)*
(Dok. Nr. 4899)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Ata Lejiņa ievēlēšanu Ārlietu komisijā"** *(Nr. 773/Lm13)*
(Dok. Nr. 4900)

Lēmuma projekts **"Par deputāta Kārļa Šadurska ievēlēšanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā"** *(Nr. 774/Lm13)*

(Dok. Nr. 4901)

Likumprojekts **"Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā"** *(Nr. 1158/Lp13)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 4888)

- Ziņo - dep. M. Kučinskis

Likumprojekts **"Grozījumi Iepakojuma likumā"** *(Nr. 1154/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 4878)

- Ziņo - dep. J. Kursīte

- Debates - dep. I. Zariņš

Likumprojekts **"Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā"** *(Nr. 1121/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 4879)

- Ziņo - dep. J. Kursīte

Likumprojekts **"Grozījums Sugu un biotopu aizsardzības likumā"** *(Nr. 1149/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 4881)

- Ziņo - dep. J. Dūklavs

Likumprojekts **"Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā"** *(Nr. 1187/Lp13)* (1.lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu)
(Dok. Nr. 4815, 4894)

- Ziņo - dep I. Benhena-Bēkena

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Informācija par ārkārtas sēdi

Balsojumi
Datums: 28.10.2021 10:30:54 bal001
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 28.10.2021 11:33:37 bal002
Par - 77, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par deputāta Ata Lejiņa atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas (772/Lm13)

Datums: 28.10.2021 11:34:28 bal003
Par - 77, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par deputāta Ata Lejiņa ievēlēšanu Ārlietu komisijā (773/Lm13)

Datums: 28.10.2021 11:35:22 bal004
Par - 73, pret - 2, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par deputāta Kārļa Šadurska ievēlēšanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā (774/Lm13)

Datums: 28.10.2021 11:36:39 bal005
Par - 61, pret - 15, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā (1158/Lp13), 3.lasījums

Datums: 28.10.2021 11:42:21 bal006
Par - 35, pret - 43, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi Iepakojuma likumā (1154/Lp13), 2.lasījums

Datums: 28.10.2021 11:43:47 bal007
Par - 78, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Iepakojuma likumā (1154/Lp13), 2.lasījums

Datums: 28.10.2021 11:45:58 bal008
Par - 80, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā (1121/Lp13), 2.lasījums

Datums: 28.10.2021 11:48:20 bal009
Par - 82, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums Sugu un biotopu aizsardzības likumā (1149/Lp13), 2.lasījums

Datums: 28.10.2021 11:50:46 bal010
Par - 78, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā (1187/Lp13) atzīšanu par steidzamu

Datums: 28.10.2021 11:51:46 bal011
Par - 82, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā (1187/Lp13), 1.lasījums

Datums: 28.10.2021 11:52:32 bal012
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija

28.10.2021. 9.00 9.20 11.00 12.10 13.30 14.45 16.40

---

* * * *

Sēdes videotranslācija	28.10.2021	9.00	9.20	11.00	12.10	13.30	14.45	16.40

1. *pl. 09:01 - 15 min PIRMĀ stg 2310 sēde Nr.16-rudens-sesija-1-daļa Mūrniece*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20211028092301_saeima.lv.1_0_0 TEHNISKI TRAUCĒJUMI

2. *pl. 09:20 - 1 h 10 min stg 2310 sēde Nr.16-rudens-sesija-2-daļa Mūrniece*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20211028103801_saeima.lv.1_0_0

3. *pl. 11:02 - 50 min stg 2310 sēde Nr.16-rudens-sesija-3-daļa Beitnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20211028120901_saeima.lv.1_0_0 TEHNISKI TRAUCĒJUMI

4. *pl. 12:09 - 20 min OTRĀ stg 2311 sēde Nr.17-rudens-sesija-1-daļa Beitnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20211028124802_saeima.lv.1_0_0

5. *pl. 13:33 - 22 min stg 2311 sēde Nr.17-rudens-sesija-2-daļa Egnere*

https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20211028140801_saeima.lv.1_0_0

6. pl. 14:45 - 1 h 38 min TREŠĀ stg 2312 sēde Nr.18-rudens-sesija-1-daļa Egnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20211028163201_saeima.lv.1_0_0

7. pl. 16:40 - 9 min stg 2312 sēde Nr.18-rudens-sesija-2-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20211028173804_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

* * * *

7

Sēdes video translācija 28.10.2021 9.00 9.20 11.00 12.10 13.30 14.45 16.40

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2310
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=6f4a5b97-1472-427c-971a-f4b2a840aa6e

---

28.10.2021. 13.Saeima sešpadsmitā sēde-rudens sesija ārkārtas -attālināti *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece, Dagmāra Beitnere-Le Galla*
2021.gada 28. oktobra sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 11:52, sēdes ilgums- 2 h 52 minūtes / darbs sēdē - 2 h 15 min

---

Sēdē nr.16 ir ilgstoši tehniski TRAUCĒJUMI. PIEBILDE: 28. oktobrī notiek trīs atšķirīgas sēdes: sēde nr.7, sēde nr.8 (rudens sesija).

Latvijas Republikas Saeimas
2021.gada 28.oktobra
attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtība 9:00

	I. Likumprojektu nodošana komisijām un izskatīšana 1.lasījumā	
	I. Prezidija ziņojumi	
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem	
	I. Ministru prezidenta, ministru un citu amatpersonu ziņojumi	
1.	Latvijas Republikas Valsts kontroliera ziņojums par Valsts kontroles darba rezultātiem 2020. gadā (Dok. Nr. 4407) Izskatīts Valsts kontrolieris ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	II. Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana	
2.	1. Lēmuma projekts **Par deputāta Ata Lejiņa atsaukšanu no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas** *(772/Lm13)* (Dok. Nr. 4899)Balsojums: par 77, pret 1, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Ainars Latkovskis, Anda Čakša, Rihards Kozlovskis, Inese Lībiņa-Egnere, Arvils Ašeradens, Raivis Dzintars, Atis Lejiņš, Juris Pūce, Kārlis Šadurskis, Dagmāra Beitnere-Le Galla	
3.	2. Lēmuma projekts **Par deputāta Ata Lejiņa ievēlēšanu Ārlietu komisijā** *(773/Lm13)* (Dok. Nr. 4900)Balsojums: par 77, pret 1, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Ainars Latkovskis, Anda Čakša, Rihards Kozlovskis, Inese Lībiņa-Egnere, Arvils Ašeradens, Raivis Dzintars, Atis Lejiņš, Juris Pūce, Kārlis Šadurskis, Dagmāra Beitnere-Le Galla	
4.	3. Lēmuma projekts **Par deputāta Kārļa Šadurska ievēlēšanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā** *(774/Lm13)* (Dok. Nr. 4901)Balsojums: par 73, pret 2, atturas 0 **Paziņojums** Deputāti Ainars Latkovskis, Anda Čakša, Rihards Kozlovskis, Inese Lībiņa-Egnere, Arvils Ašeradens, Raivis Dzintars, Atis Lejiņš, Juris Pūce, Kārlis Šadurskis, Dagmāra Beitnere-Le Galla	
	III. Likumprojektu izskatīšana	

	5.	1. Likumprojekts **Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā** *(1158/Lp13)* (3. lasījums) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 4888)Balsojums: par 61, pret 15, atturas 0 **Likums** Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija (Referents: Māris Kučinskis)	
	6.	2. Likumprojekts **Grozījumi Iepakojuma likumā** *(1154/Lp13)* (2. lasījums) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 4878)Balsojums: par 78, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Janīna Kursīte) DKP izskatīšanas gaita	
	7.	3. Likumprojekts **Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā** *(1121/Lp13)* (2. lasījums) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 4879)Balsojums: par 80, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Janīna Kursīte)	
	8.	4. Likumprojekts **Grozījums Sugu un biotopu aizsardzības likumā** *(1149/Lp13)* (2. lasījums) (1 priekšlikums) (Dok. Nr. 4881)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Dūklavs)	
	9.	5. Likumprojekts **Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā** *(1187/Lp13)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 4815, 4894)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Iveta Benhena-Bēkena) DKP izskatīšanas gaita	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 28.10.2021 11:52		

---

* * * *